

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce

Krejčová Vendula

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vendula Krejčová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce

Název anglicky

Possibilities of development of selected rural municipality

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je vytvoření návrhu řešení problémů souvisejících s problematikou dostupnosti obchodu, se kterými se potýkají místní obyvatelé ve zvolené obci Málkov. Obec se nachází ve Středočeském kraji nedaleko od města Beroun. Tohoto hlavního cíle bude dosaženo pomocí naplnění několika dílčích cílů.

Prvním dílčím cílem je vypracování teoretické části a vymezení základních pojmů souvisejících s venkovem a jeho rozvojem a s řešenou problematikou.

Druhý dílčí cíl bude naplněn v praktické části, kde bude představena zkoumaná obec z demografického a sociálního hlediska.

Posledním dílčím cílem bude zjištění názorů obyvatel a diskuze zaměřená na možnost výstavby obchůdku se smíšeným zbožím. V závěru práce bude navrženo řešení zjištěných problémů.

Metodika

Analýza rozvojových možností vybrané venkovské obce na základě studia dostupných materiálů, dat a vlastního šetření. V teoretické části práce budou definovány základní pojmy související s řešenou problematikou (např. obec, venkov, sídlo a další). Praktická část bude složena z části popisné (zaměřené na vybranou obec, její historii, charakter, strukturu) a části vlastního výzkumu (sociologické šetření zaměřené na spokojenost obyvatel a zájem o výstavbu obchodu se smíšeným zbožím). V závěru práce budou navrženy a diskutovány možnosti rozvoje obce se zaměřením na problematiku zásobování potravinami a dalším zbožím.

Doporučený rozsah práce

40-60 stran

Klíčová slova

venkovská obec, venkov, orgány obce, obchůdek, Málkov

Doporučené zdroje informací

MAJEROVÁ, Věra; HEROVÁ, Irena. *Český venkov 2008 : proměny venkova*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2009.

MULAČOVÁ, Věra; MULAČ, Petr. *Obchodní podnikání ve 21. století.*

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PĚLUCHA, Martin. *Venkov na prahu 21. století : venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia, územní dopady znalostní ekonomiky na venkov, souvislosti vztahů měst a venkova v globalizované ekonomice*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-87197-49-3.

VOTRUBEC, Ctibor. *Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě*. Praha: Academia, 1980.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavlína Zrůbková

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 23. 8. 2023

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 02. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce. Odborná literatura, kroniky, informační prameny a zdroje, které byly pro tuto práci použity, byly citovány za pomoci poznámek pod čarou a seznam těchto zdrojů je uveden na konci této práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 08.03.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Pavlíně Zrůbkové za vedení a odbornou pomoc při psaní této bakalářské práce. Chtěla bych poděkovat za poskytnutí jejích rad, ochoty a času věnovaného mně, při psaní této práce. Děkuji také paní starostce Lucii Klepáčové, která mi poskytla cenné informace o vybavenosti a historii obce, a nechala mne nahlédnout do málkovských kronik. Za účast na dotazníkovém šetření, jenž tvořilo předmět praktické části této bakalářské práce „Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce“, děkuji občanům obce Málkov.

Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na téma „Možnosti rozvoje vybrané venkovské obce“ a její problematiku. Ze začátku práce jsou vymezeny základní teoretické pojmy, jenž se týkají zaměření na téma této práce. Jsou zde popsány definice venkova, venkovské obce, obchodu, typů maloobchodních prodejen a dotací.

Druhou část práce tvoří část praktická, ta se zprvu zaměřuje na popis venkovské obce, která byla zvolena pro tuto práci. Venkovskou obcí jejíž problematika bude v této práci řešena je obec Málkov, která se rozprostírá poblíž města Králův Dvůr ve Středočeském kraji. Za pomoci odpovědí od místních obyvatel v dotazníkovém šetření byla zjištěna spokojenost obyvatel s životem. Hlavní zaměření této práce spočívá ve zjištění problematiky absence obchodní služby s potravinami a drobným zbožím základních lidských potřeb v obci. Tato problematika je také dotazována na obyvatele v dotazníku. V závěru práce bylo navrženo řešení této problematiky v obci za použití dotačního programu Obchůdek 2021+, který pomáhá v provozu malých obchůdků v obcích s malým počtem obyvatel.

Klíčová slova: venkov, venkovská obec, orgány obce, obchůdek, Málkov, samoobsluha, dotace

Possibilities of development of selected rural municipality

Abstract

The bachelor's thesis focuses on the topic " Possibilities of development of selected rural municipality" and its issues. At the beginning of the thesis, the basic theoretical concepts related to the focus on the topic of this thesis are defined. Definitions of rural, rural municipality, trade, retail store types and subsidies are described here.

The second part of the work consists of the practical part, which initially focuses on the description of the rural village that was chosen for this work. The rural municipality whose issue will be addressed in this work is the municipality of Málkov, which is located near the town of Králův Dvůr in the Central Bohemian Region. With the help of responses from local residents in a questionnaire survey, residents' satisfaction with life was determined. The main focus of this work is to identify the issue of the absence of commercial services with food and small goods of basic human needs. Residents are also asked about this issue in the questionnaire. At the end of the work, a solution to this issue in the village was proposed using the subsidy program Shops 2021+, which helps in the operation of small shops in villages with a small number of inhabitants.

Keywords: countryside, rural village, village authorities, shop, Málkov, self-service, subsidy

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	13
3 Teoretické vymezení.....	14
3.1 Venkov	14
3.1.1 Venkovský prostor	15
3.1.2 Venkovská obec	15
3.1.3 Venkovské regiony	16
3.2 Územní samospráva ČR.....	17
3.2.1 Orgány územní samosprávy.....	17
3.2.2 Přenesená působnost	20
3.2.3 Samostatná působnost.....	21
3.2.4 Rozpočet obce.....	21
3.3 Maloobchodní prodej	25
3.3.1 Maloobchodní činnosti	26
3.3.2 Typy maloobchodních prodejen	26
3.3.3 Podmínky pro otevření maloobchodu.....	30
3.4 Dotace	31
4 Vlastní práce	32
4.1 Málkov	32
4.1.1 Historie obce	36
4.1.2 Obyvatelstvo obce.....	37
4.2 Vybavenost obce	39
4.3 Obchůdek pro Málkov.....	40
4.3.1 Historie obchodních služeb v Málkově	40
4.4 Výzkumné šetření.....	41
4.4.1 Metodika výzkumu	41
4.4.2 Struktura a spokojenost obyvatel obce Málkov	42
4.4.3 Výsledky výzkumu	46
5 Výsledky a diskuse	52
5.1 Diskuse.....	52
5.2 Stanovení priorit pro výběr vhodné distribuce obchodu v obci	52
5.2.1 Výběr vhodné formy distribuce obchodu v Málkově	53
5.2.2 Výběr ideálního prostoru pro obchod	53

5.2.3	Lidské zdroje.....	54
5.3	Odhadované náklady na zprovoznění a provoz.....	55
5.4	Vlastní návrh řešení.....	56
6	Závěr.....	58
7	Seznam použitých zdrojů.....	59
7.1	Knižní zdroje	59
7.2	Internetové zdroj.....	61
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	63
8.1	Seznam obrázků	63
8.2	Seznam tabulek.....	63
8.3	Seznam grafů.....	63
8.4	Seznam použitých zkratk.....	63
9	Přílohy	64
9.1	Dotazník z roku 2018	64
9.2	Dotazník této bakalářské práce.....	65

1 Úvod

Tématem ke zpracování v této bakalářské práci je „Možnost rozvoje vybrané venkovské obce.“

Práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy týkající se tohoto tématu. Část praktická se zaměřuje na obec Málkov, jenž byla pro práci vybrána. Obec Málkov, která se rozprostírá poblíž města Králův Dvůr ve středočeském kraji, je zajímavá svým malým počtem obyvatel. Žije zde pouhých 104 obyvatel. V praktické části je rozebrána její poloha, historie, vybavenost a spokojenost obyvatel s žitím v obci.

Hlavním záměrem této práce je seznámení se s problematikou absence obchodních služeb v této obci. Nevyskytuje se zde žádný obchod s potravinami a základními hygienickými potřebami, které jsou člověku k životu nezbytné. Obyvatelé tak musí řešit ve svém životě problémy, které plynou z tohoto obecního nedostatku.

Za pomoci názorů obyvatel, bude navržené co nejlepší možné řešení, které by vyřešilo problém, se kterým se obec potýká, a které by obyvatelům usnadnilo jejich způsob žití.

Práce bude poskytnuta paní starostce Lucii Klepáčové jako podklad pro rozvoj obchodních služeb v obci.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavní cíl této bakalářské práce spočívá v návrhu realizace malého obchodu pro obyvatele ve vybrané venkovské obci. Návrh bude řešit problémy, se kterými se obyvatelé obce potýkají. Tato práce rozebírá obec Málkov, která se rozprostírá ve Středočeském kraji v blízkosti města Králův Dvůr a Zdice. Hlavního cíle bude naplňováno za pomoci dílčích kroků.

První dílčí cíl, který bude zpracován, je teoretická část. A to vymezením pojmů, které se tématu týkají, za pomoci odborné literatury.

V druhém dílčím cíli je obsahem popis venkovské obce, její demografie, historie, rozpočtu a zmínění rozvoje v oblasti obchodu. Tohoto cíle bude naplněno pomocí kronik.

Třetí dílčí cíl bude obsahovat praktickou část s pomocí dotazníkového šetření, kterého se zúčastní obyvatelé obce Málkov.

V posledním cíli této práce shrneme data ze všech dílčích cílů a navrhujeme možnosti, které povedou k odstranění a vyřešení problémů v obci. Dojde tak ke zkvalitnění života mezi obyvateli obce a naplnění hlavního cíle této práci.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se bude dělit na teoretickou a praktickou část. Do první poloviny teoretické části bude rozebírán a definován venkov, venkovská obec a venkovský region. V této kapitole budou také rozebrány pojmy jako zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad. Druhá polovina teoretické části se zaměřuje na definice a rozdělení maloobchodu, druhy maloobchodních podniků, pravidel pro otevření obchodů a dotačních programů.

Část praktická bude v první polovině zaměřena na popis vybrané obce Málkov. Bude zde analyzována historie obce, rozpočet, demografická poloha a historie obchodu v obci. Všechny tyto informace budou čerpány z místních dokumentů a kronik, které si obec vede na obecním úřadě. V druhé části práce proběhne výzkumné šetření za pomoci vlastních dotazníkových otázek, které budou zaměřeny na téma této práce a následně budou položeny obyvatelům Málkova. Po získání dostatečného počtu odpovědí proběhne zhodnocení výsledků a vytvoření potřebných grafů a tabulek. V závěru dojde k navržení řešení problému, který se v obci vyskytuje.

3 Teoretické vymezení

3.1 Venkov

Venkov lze charakterizovat jako řídko osídlenou venkovskou oblast, v níž je hlavní náplní života zemědělství. Toto vymezení je pouze z obecného hlediska, existuje však více různých variant, ze kterých můžeme venkov definovat pomocí specifických kritérií. Demografie venkov vymezuje slabou hustotou zalidnění a nízkým počtem obyvatel.¹

Velký sociologický slovník uvádí definici venkova jako: „*Venkov je obydlýný prostor mimo městské lokality tradičně charakterizovaný orientací na zemědělství a menší hustotu obyvatel, ale i jiným způsobem života většinou propojeným s přírodou, a také s jinou sociální strukturou ve srovnání s městem...*“²

Definic, které vymezují venkov, je mnoho, ve skutečnosti si ale každý může pod tímto pojmem představit něco svého.

Venkov má několik funkcí. Hlavní je zemědělská, dříve byla spíše produkční, v této době je více krajinnotvorná. Dalším účelem je bydlení, které je uváděné jako prostor pro život, a v neposlední řadě rekreační a odpočinková funkce.

Subjektivní vlastnosti venkova z různých úhlů pohledů popisují Kučera a Kudlová:

- a) Venkov jako prostor pro rekreaci a odpočinek – tato funkce se začala rozvíjet až s rozšířením turistiky a chataření ve 20. století.
- b) Venkov jako neměstský prostor – prostor mimo města, který je vymezen počtem obyvatel a hustotou zalidnění.
- c) Venkov jako krajina – otevřený prostor jako alternativa k stísněnému prostředí měst
- d) Venkov jako životní styl – lidé žijící na venkově mají odlišný styl žití než lidé žijící ve městech³

V této době si obyvatelé vybaví venkov ve spojení se zemědělstvím. Maříková v kapitole knihy „Český venkov 2006“ provedla výzkum, z jehož výsledku vyplívá, že je venkov stále vnímán také i jako prostor, příroda, krajina a volnost.⁴

---

¹ Majerová, V. 2008. Český venkov .. 2008. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze.

² Linhart, J., A. Vodáková, P. Klener. 1996. „Velký sociologický slovník.“ in Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. Str 1380.

³ Kučera Z., Kudlová S.: Vnímání venkova, Sborník příspěvků Venkov je náš svět, Český Krumlov 2006, str. 408-411

⁴ Majerová V.: Český venkov 2008 (Proměny venkova), Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008, str. 15.

3.1.1 Venkovský prostor

Pod pojmem venkovský prostor si lze představit také venkovské osídlení a krajinu v jejich okolí. Rozumíme tím tedy veškerou zemědělskou půdu, lesy, vodní plochy, venkovská sídla, polní cesty a místní komunikace. Venkovský prostor je možno vymezit pomocí několika kritérií. Nejpoužívanějšími kritérii jsou například: hustota zalidnění nebo počet obyvatel obce. Hustotu zalidnění chápeme jako počet obyvatel vztažený k jednotce prostoru, k 1km². Ve státech EU se využívá vymezení venkova jako území s hustotou do 100 obyv/km².⁵

3.1.2 Venkovská obec

Venkovská obec, to je termín, který je označován taktéž jako venkovské sídlo či vesnice. Vymezuje sídlištní jednotku venkovského prostoru. Přesné vymezení nelze doslova definovat. Alois Slepíčka, uvádí venkovská sídla jako „*Všechny prostorově oddělené sídelní útvary mimo města. Patří sem tedy samoty, mále skupiny domů (osady), vesnice. Vesnice lze charakterizovat jako relativně kompaktní venkovská sídla, která charakterem zástavby, strukturou ploch intravilán, velikostí staveb a jejich funkčním využitím a také skladbou obyvatelstva a jeho počtem (až od 2 000 až do 5000) obyvatel nemají znaky města.*“⁶

Ze sociologického pohledu je obec „větší či menší sociální jednotka, tvořena obyvatelstvem společně užívajícím určité vymezené území, ve kterém se odehrává převážná část denního, hospodářského, kulturního života“.⁷

Z historického hlediska je venkovská obec charakteristické uskupení obytných a hospodářských stavení, které mají různé funkce.

Venkovskou obec vymezujeme jak subjektivně, tak objektivně. Objektivní vymezení je přesné a kvantitativní. Kritéria jsou snadno zjišťována a ověřována. Lze je lehce definovat a měřit. Nedostatkem objektivního vymezení je výskyt možných problémů při používání. Na neměřitelných kritériích je zaměřeno subjektivní hledisko. Lze ho použít jen v lokálním měřítku. Znamená to pocit, který cítíme po vkročení do obce. Ihned rozeznáme, zda jsme vstoupili do vesnice nebo města.⁸

---

⁵ Perlín, R., S. Kučerová, Z. Kučera. 2010. Typologie venkovského prostoru Česka.

⁶ Slepíčka A.: Venkov a/nebo město, Lidé/sídla/krajina, nakladatelství Svoboda Praha, 1981, str. 26.

⁷ Linhart, J., A. Vodáková, P. Klener. 1996. „Velký sociologický slovník.“ in Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. Str 1380.

⁸ Majerová V.: Český venkov 2008 (Proměny venkova), Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008, str. 15.

Druhy venkovských sídel

Rozdělení je určeno počtem usedlostí, které od sebe oddělují kategorie venkovských sídel:

Víska – Seskupení 4-5 usedlostí. S výstavbou dalších domů se rozrůstá ve vesnici.

Samota – Obydlí, které ve svém okolí nemá žádná další obytné budovy. Prostor mezi samotou a nejbližšími usedlostmi musí vyplňovat pole, lesy nebo louky. Nesmí být oddělena zahradami. Na samotě žije většinou jen jedna rodina s několika generacemi.

Vesnice – Tvoří ji větší počet zemědělských usedlostí. Má zemědělský a vesnický charakter. Vesnice se rozdělují podle počtu domů na vesnice malé, střední a velké.⁹

Tabulka 1: Rozdělení vesnic dle počtu domů

Typ vesnice	Počet domů
Malá	Méně než 30
Střední	30-200
Velká	Více než 200

Zdroj: vlastní zpracování

(Dle: Votrubec, Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě, 1980)

3.1.3 Venkovské regiony

Venkovským regionem rozumíme oblast, která je definována na základě určitých kritérií. Venkovské regiony členíme podle stupně „venkovnosti“. Tento stupeň je vyjádřen podílem počtu obyvatel v dané venkovské obci. Rozeznáváme 3 stupně venkovnosti:

- Venkovský region: podíl obyvatel ve venkovských obcích je více jak 50 %
- Přechodný region: podíl obyvatel ve venkovských obcích je 15–50 %
- Městský region: podíl obyvatel ve venkovských obcích je méně jak 15%

V České republice jsou nejvíce zastoupeny regiony nevyhrazené. Což jsou regiony přecházející mezi výrazně venkovskými a výrazně městskými. Do této kategorie řadíme převážně venkovské regiony a převážně městské regiony. Takové rozčlenění venkova je stručné, jasné a přesně definované. Je to velkou výhodou pro Český statistický úřad, který musí data vykazovat.¹⁰

⁹ VOTRUBEC C.: Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě. Praha: Academia, 1980, str. 10

¹⁰ Čmejrek J.: Obce a regiony jako politický prostor, Praha, 2008, str. 28.

3.2 Územní samospráva ČR

Samostatné autonomní rozhodování daného subjektu o svých záležitostech nazýváme samospráva, subjekt se spravuje sám. Územní samospráva je funkční celek, který je prostorově vymezen, a má práva rozhodovat sám o svých záležitostech. V České republice jsou obce jako územní samosprávné celky. Jako vyšší územní samosprávné celky označujeme kraje. Jejich právo vykonávat samosprávu je zakotveno v hlavě první a sedmé Ústavy České republiky. A detailněji popsáno v zákoně č. 128/2000 Sb. (o obcích) a v zákoně č. 129/2000 Sb. (o krajích)

3.2.1 Orgány územní samosprávy

Zastupitelstvo obce

Je základním orgánem, který obec spravuje samostatně. Další orgány jsou od něj pouze odvozeny. Zastupitelstvo je jediný orgán obce, který je přímo zakotven v Ústavě České republiky. Jeho název, délka funkčního období a název jeho členů je stanoven právě Ústavou ČR.¹¹ Jeho hlavním úkolem je dohlížet na dodržování plánu obce a na hospodaření s majetkem obce. V České republice je zastupitelstvo voleno na jedno funkční období, tedy čtyři roky. Je voleno v obecných, rovných, přímých a tajných volbách. Nejprve člen získá mandát za pomoci jeho zvolení. Dále pak nabývá práv a povinností složením slibu na první schůzi zastupitelstva. Počty členů zastupitelstev jsou určeny pomocí počtu obyvatel v dané obci.

Zastupitelstvo má povinnost scházet se minimálně jednou za 3 měsíce, dále pak podle potřeby. Zasedání svolává a řídí starosta obce. Aby mohlo být usnesení schváleno, je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů. Rozhoduje ve věcech, které jsou v zájmu obce a jejích občanů.¹²

Mezi jeho úkony patří například:

- schvalovat program rozvoje obce
- schvalovat obecní rozpočet
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- vyhlašovat místní referendum
- rozhodovat o spolupráci obcí

---

¹¹ Čl. 101 – čl. 104 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹² Kopecký, M. 1998. Základy obecního práva. Praha: Codex Bohemia, str. 201.

- zřizovat a rušit obecní policii¹³

Počet členů zastupitelstva je úměrný k počtu obyvatel obce a velikosti územního obvodu.

Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva dle počtu obyvatel obce

14

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Vlastní zpracování

(Dle: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/>)

Rada obce

Tento výkonný orgán se zřizuje pouze v obcích s 15 a více zastupiteli. Oproti zastupitelstvu může vykonávat působnost jak samostatnou, tak i přenesenou, je-li tak stanoveno zákonem. Realizuje úkoly, které ji určí zastupitelstvo, má však i své vlastní úkony. Členové jsou označováni jako radní a jsou voleni zastupitelstvem, kterému rada odpovídá. V jejím čele stojí starosta. Volen je také minimálně jeden místostarosta. Schůze rady obce nejsou dle zákona veřejné. Ze schůze se pořizuje zápis, který je dále podepsán starostou. V České republice má rada 5-11 členů, podle zákona o obcích to musí být vždy lichý počet. Tam kde se rada obce nevolí, je tato funkce vykonávána starostou.

Mezi její činnosti patří například:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu
- vydávat nařízení obce
- ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce
- schvalovat účetní uzávěrku
- působí jako kontrolní orgán
- stanovovat celkový počet zaměstnanců obecního úřadu

¹³ § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/36-zastupitelstvo-%E2%80%93-vrcholny-organ-obce/>

Starosta

Starosta je nejvyšší představitel obecní správy v obci a zastupuje ji navenek. Může se jím stát osoba starší 18 let. Volí ho zastupitelstvo obce, kterému se starosta taktéž zodpovídá. Je zastupován místostarostou. Místostarosta zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti a vykonává všechny jeho úkony uložené zákonem v době jeho nepřítomnosti. Starosta je členem rady obce a také stojí v čele obecního úřadu.

Mezi pravomoci starosty řadíme:

- odpovídá za informování veřejnosti obce
- svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce
- podepisuje právní předpisy obce
- podepisuje usnesení zastupitelstva

V případě odvolání starosty z jeho funkce nebo pokud se starosta své funkce vzdal a zároveň není zvolen nový starosta, je jeho pravomoc přesunuta na místostarostu. Pokud není v obci zvolen místostarosta, spadá pravomoc do rukou členů zastupitelstva.

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci úřadu. V čele úřadu stojí zvolený starosta.¹⁵ Obecní úřad vykonává svou činnost jak v přenesené, tak i v samostatné působnosti. V přenesené působnosti provádí státní správu v rozsahu, který je stanoven zákonem. V působnosti samostatné provádí úkoly, které byly uloženy zastupitelstvem či radou obce. S činností také pomáhá výborům a komisím. Řídí organizace, které vytvořila obec. Úřad je řízen tajemníkem. Pouze v případě, je-li tato funkce zřízena. Je jmenován a odvoláván starostou. Mezi jeho úkony spadá plnění úkolů obecního úřadu a provoz administrativního aparátu. Na zasedáních zastupitelstva a schůzích rady obce má pouze poradní hlas. Mezi hlavní povinnosti obecního úřadu patří: podávat informace žadatelům, plnit úkoly uložené radou nebo zastupitelstvem obce, zřídit úřední desku, spravovat obec a vykonávat přenesenou působnost.¹⁶

---

¹⁵ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde Praha, 2007, s. 16, 96-100.

¹⁶ Kopecký, M. 1998. *Základy obecního práva*. Praha: Codex Bohemia, str.217

Výbory a komise

Výbor zřizuje zastupitelstvo obce. Je to orgán s kontrolní a iniciativní funkcí. Má lichý počet členů, který udává zastupitelstvo obce. Předsedou výboru je člen zastupitelstva. Zastupitelstvo musí povinně zřizovat finanční a kontrolní výbor. Komise plní poradenskou a iniciativní funkci rady obce. Má právo na předkládání návrhů a námětů.¹⁷

3.2.2 Přenesená působnost

Je to vykonávání státní správy na území obce přenesené státem. Nejčastěji je vykonávána prostřednictvím obecních úřadů. Obec plní úkoly zadané státem a činnost vykonávají jménem státu. Rozsah je určen zákony. Při výkonu přenesené působnosti je obec zabezpečena finančním příspěvkem od státu. V této formě obec vydává obecní nařízení a správní rozhodnutí. Do základního rozsahu spadá například evidence obyvatel a vydávání stavebních povolení, vedení matričních knih, pořizování územních plánů obce, určení parkovacích zón v obci...

Obce se rozdělují podle zákona o obcích dle rozsahu výkonu veřejné správy na:

- obce – obce 1. stupně
- obce s pověřenými obecními úřady – obce 2. stupně
- obce s rozšířenou působností – obce 3. stupně.

Obce 2. a 3. stupně jsou stanoveny zákonem. Dozor nad vydáváním rozhodnutí, nařízení, usnesení obcí s přenesenou působností zabezpečují krajské úřady.¹⁸¹⁹

---

¹⁷ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008, s. 129-130.

¹⁸ „Rok v obci - přenesená působnost." *Rok v obci* [online]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/34--prenesena-pusobnost-obce/>.

¹⁹ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde Praha, 2007, s. 105.

3.2.3 Samostatná působnost

Samostatná působnost projevuje samostatnost vůči někomu. Jedná a vykonává v to, co je v zájmu občanů obce a samostatné obce. Tvoří základ působení samosprávy. Státem je zasahováno do její činnosti jen způsoby stanovenými v zákoně. Právo na výkon samosprávy je zakotveno Ústavou České republiky. Obec má právo využívat ústavní stížnost na obranu proti nezákonným zásahům států. Obec v samostatné působnosti hospodaří dle vlastního rozpočtu. 20

Mezi úkony obce v režimu samostatné působnosti spadá:

- Vydávání obecně závazných vyhlášek
- Zřizování školských subjektů
- Zřízení městské policie
- Hospodaření s obecním majetkem
- Rozvoj obce
- Spolupráce obce s jinými subjekty²¹

3.2.4 Rozpočet obce

Rozpočet obce je definován jako finanční plán, z kterého je financována činnost obce. Je upravován zákonem 250/2000 Sb. Rozpočet je stanovován na kalendářní rok. Období, na který je rozpočet stanoven, je označováno jako rozpočtový rok.

Schvalování rozpočtu obce

Obec může zřídit rozpočtovou organizaci. Obecní rozpočet je schvalován zastupitelstvem vždy ke konci roku a to na další kalendářní období. Při schvalování rozpočtu je projednáván také výhled rozpočtu na 2–5 let dopředu. Při návrhu rozpočtu se rozlišují příjmy a výdaje. V případě neschválení rozpočtu do 1. dne nového roku je hospodaření obce řízeno pomocí rozpočtového provizoria, které stanovuje zastupitelstvo obce na posledním zasedání roku před novým rozpočtovým obdobím. V případě neschválení rozpočtu i rozpočtového provizoria dochází k porušení rozpočtové kázně.

Obec může stanovit svůj rozpočet třemi způsoby:

- Vyrovnaný – příjmy = výdaje

---

²⁰ Kopecký, M. 1998. *Základy obecního práva*. Praha: Codex Bohemia, str. 154

²¹ „Rukověť starosty - samostatná působnost." *Rok v obci* [online]. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/33-samostatna-pusobnost-obce/>.

- Přebytkový – vyšší příjmy než výdaje
- Schodkový – výdaje převyšují příjmy => deficitní rozpočet

Schválen musí být v nejlepším případě jako vyrovnaný. Je to nejčastější typ rozpočtu. Schodkový může být pouze ve výjimečných případech. V takovém případě musí být zajištěno také pokrytí schodku z financí z minulých let, nebo smluvně domluvenou půjčkou, úvěrem nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. Pokud jsou příjmy větší než výdaje, je přebytek zanechán na účtu obce.

Do poloviny následujícího roku musí zastupitelstvo schválit hospodářský výsledek předcházejícího roku.²²²³

Příjmy obecního rozpočtu

Mezi příjmy státního rozpočtu patří:

- Příjmy z výsledku hospodářské činnosti
- Dotace z rozpočtu kraje
- Dotace ze státních rozpočtů a fondů
- Příjmy z vlastního majetku
- Přijaté peněžité dary a příspěvky
- Příjmy získané ze správní činnosti, např. ukládání pokut

---

²² „Rukověť starosty - rozpočet obce." *Rok v obci* <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>.

²³ § 4 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Daňové příjmy

Tvoří největší část obecního rozpočtu. Jsou to nenávratné a běžné příjmy obce. Jejich výše činí až polovinu celkových příjmů.

Daňovými příjmy obce jsou:

a) Místní poplatky

O jejich výši a zavedení rozhoduje zastupitelstvo obce. V případě zavedení poplatku, je obyvatel povinen poplatek uhradit. Jsou obcí vymahatelné.

Druhy místních poplatků: poplatek za psa, poplatek za lázeňský pobyt, poplatek za vjezd vozidlem do určitých míst, poplatek za komunální odpad

b) Sdílené daně

Druhy sdílených daní obce: daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob, daň z přidané hodnoty

c) Správní poplatky

Nejčastěji vybírané správní poplatky obce jsou za činnosti prováděné matričním a stavebním úřadem

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy neplynou ze zákona, ale z různých aktivit obce v její prospěch.

Nedaňovými příjmy obce jsou:

a) Přijaté peněžní dary a příspěvky

b) Příjmy z vybraných pokut a příspěvků

c) Příjmy z výsledků vlastní a hospodářské činnosti

d) Příjmy z pronájmů vlastního majetku

e) Výnosy z úroků²⁴

Kapitálové příjmy

Tyto příjmy vznikají zejména z prodeje majetku, cenný papírů a majetkových podílů.

Přijaté dotace

Nenávratně poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu. Neexistuje za ně protiplnění.

Dotace, které může obec pobírat jsou:

a) Dotace ze státního rozpočtu

b) Dotace ze státních fondů

---

²⁴ Rektořík, J. 2002. *Jak řídit kraj, město, obec rukověť územní samosprávy II. díl. Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: Masarykova universita.

c) Dotace z národního fondu²⁵

Výdaje obecního rozpočtu

Výdaje obecních rozpočtů jsou z největší části tvořeny alokačními výdaji, které slouží k zabezpečení veřejných statků. Alokační výdaje rozdělujeme na běžné a kapitálové. Běžné výdaje používá obec k financování pravidelně opakujících se běžných potřeb. Z kapitálových výdajů se investuje do výstavby a nakupují se nemovitosti. Jsou jednorázové a zpravidla se neopakují.

Druhy alokačních výdajů:

- Výdaje na veřejné osvětlení
- Výdaje na veřejné komunikace
- Výdaje na vlastní správu a samosprávu
- Výdaje na základní vzdělání
- Výdaje na činnosti veřejného pořádku
- Výdaje na svozy odpadů²⁶

---

²⁵ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008, s. 259.

²⁶ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008, s. 277-278.

3.3 Maloobchodní prodej

Kapitola maloobchodní prodej je do teoretické části této práce zařazena proto, že zkoumaná data souvisí se zaměřením práce a řešením problémů v praktické části. Maloobchod spočívá v nákupu zboží od výrobců či velkoobchodů a následném prodeji finálnímu spotřebiteli v nezměněné formě. Úkolem je zajištění takové nabídky zboží, která bude odpovídat požadavkům spotřebitelů z hlediska času, místa, množství, druhů, kvality a cenové úrovně. Základním prvkem je obchodní jednotka. Obchodní jednotky poté vytváří obchodní síť. Prodejní jednotky si vzájemně konkurují nabídkou dodávaného zboží a službami které prodej nabízí. V dnešní době je maloobchodní trh nasycen, je vysoká převaha na straně nabídky což se promítá v situaci, kdy na trhu dochází ke konkurenčním bojům.

Maloobchodní síť členíme dle několika hledisek

a) Dle charakteru

- Primární síť = tvořena klasickými obchodní jednotkami (obchodní domy)
- Sekundární síť = tvořena obchodními jednotkami založenými na samoobslužné formě prodeje (supermarkety, hypermarkety)
- Terciální síť = probíhá pomocí nehmotné podoby, je zajištěna pomocí informačně-technologických zařízení
- Kvartérní síť = tvořena skladovými a výstavními prostory

b) Z hlediska místa působnosti

- Síť venkovská
- Síť městská
- Síť na zelené louce

c) Z hlediska pohybu obchodní jednotky

- Síť stacionární – pevně dané místo k prodeji
- Síť ambulanti – prodejní místo má proměnlivou lokaci²⁷

---

²⁷ Pražská. 2006. *Retail management*. 2. přeprac. vyd. Praha, 874 s. 2006.

3.3.1 Maloobchodní činnosti

Potravinářský maloobchod

Prodejci nabízejí pouze potravinový sortiment zboží a doplňují ho o zboží denní potřeby. Hlavním účelem potravinových maloobchodů je vysoká hospodárnost a efektivita, to je zajištěno velmi rychlým obratem zásob. Marže zboží jsou nízké kvůli konkurenci. Mezi tyto obchodní jednotky řadíme například: hypermarkety, supermarkety, samoobsluhy, smíšené prodejny a superrety.

Nepotravinářský maloobchod

Obchodní jednotky mají velice široký a různorodý sortiment. Příkladem takových jednotek jsou obchodní domy, kamenné provozovny, showroomy... Nepotravinářské jednotky lze členit také z pohledu specializovaného a univerzálního maloobchodu.

3.3.2 Typy maloobchodních prodejen

Diskontní prodejny

V diskontních prodejnách funguje samoobslužný prodej potravin. Prodejny prodávají ve větší části spíše potravinové zboží než nepotravinové. Nevyskytují se zde obslužné úseky, ale v malé míře technická zařízení (chladicí boxy). Zákazník si sám nakupuje všechno zboží. Zboží, které je v diskontu nabízeno, je umístěno v regálech anebo rovnou na paletách či kartónech. Ceny v diskontních prodejnách jsou velmi nízké, nižší než v klasických prodejnách. Nižší ceny zajišťují úspory provozních nákladů. Cenovky jsou umístěny nad prodejními místy. Doporučená plocha prodejen je 200–600 m².²⁸

Prodejny se smíšeným zbožím

Jedná se o prodejny, ve kterých se prodává převážně potravinové a nápojové zboží, s několika druhy nejprodávanějšího zboží. Vyskytují se na vesnicích, kde jsou plně využívány hlavně z důvodu absence jiných obchodů. Ve městech čelí velké konkurenci jiný obchodních řetězců. Dříve se tyto prodejny nazývaly jako koloniál. A dříve před koloniálem jako hokynářství. V hokynářství se kromě potravinového zboží a každodenně spotřebního zboží prodávalo nádobí a náradí. Na smíšené zboží byly prodejny přejmenovány v době

---

²⁸ Burstiner, I. 1994. *Základy maloobchodního podnikání*. Praha: Victoria Publishing.

socialistického Československa. Nejznámější české prodejny se smíšeným zbožím se jmenovaly Jednota a Budoucnost. V současné době jsou ceny velmi vysoké.

Pultový prodej

Prodej zboží přes pult. Zákazník stojí před pultem a diktuje své potřeby prodavače, která stojí za pultem a zákazníka obsluhuje. Pokládá zboží na pult, kde si zákazník své zboží uklízí a platí. Dříve to byla jedna z mála forem prodeje, nyní už je výskyt pultovního prodeje vzácný, spíše se s ním můžeme setkat v supermarketě ve formě lahůdkového, uzeninového prodeje, kdy zaměstnanec za pultem obsluhuje zákazníka a ten pak zaplatí za zboží u pokladny.

Pojízdné prodejny

Prodej zboží je distribuován pomocí dodávek, nákladních automobilů a autobusů. Zajišťují prodej základního sortimentu od potravin po hygienické potřeby. Vůz objíždí pravidelně vesnice a obce, ve kterých není dostupný žádný jiný prodej zboží. Většina pojízdnych prodejen je zřízena formou pultového prodeje. Zákazník diktuje zboží, které chce a prodavač ho podává na pult. V některých vozidlech je zřízen i prodej typu samoobslužné prodejny, zákazník vstoupí do vozu a sám si vybere, co potřebuje. Rozpis dnů prodeje a místo jsou vyvěšovány většinou na nástěnkách v obcích nebo vyhlašován rozhlasem. Pojízdny prodejny jsou v současnosti zaměřené i na specifické zboží. V současnosti se setkáváme s pojízdnu prodejnu se zmrzlinou, uzenářstvím, mlékem, pekařstvím...). Tímto způsobem mohou být distribuovány i služby, například: čistírna oděvů, knihovna... Prodejna musí být označena zvenku jménem a příjmením podnikatele nebo názvem právnické osoby a IČEM. Jsou označovány také pod názvem ambulanti prodejny. Ceny v této distribuci jsou velmi vysoké z důvodu velkých nákladů na přepravu.²⁹

Superrety

Nabízejí široký sortiment potravin a základní druhy nepotravinářského zboží a zboží denní potřeby. V České republice se s touto obchodní jednotkou setkáváme hlavně na čerpacích stanicích, kde je obchod součástí čerpací stanice. Velikost prodejny je od 250 do 400 m². Funguje na principu samoobsluhy.

---

²⁹ Hadravová, Z. *Obchodně provozní jednotky vysokoškolská příručka pro studenty fakulty obchodní Vysoké školy ekonomické studijního oboru ekonomiky vnitřního obchodu*. 1985. Praha.

Supermarket

Jedná se o prodejní jednotku se zaměřením na potravinářské i nepotravinářské zboží denní a periodické poptávky. Nepotravinářské zboží tvoří maximálně 20% prodejní plochy. Samoobslužný prodej je doplňován individuální obsluhou (maso, uzeniny, sýry). Velikost prodejny je minimálně 400 m² a maximálně 2 500 m². Jsou rozmístěny v místech s velkou koncentrací lidí.

Hypermarket

Obchodní jednotka nabízí potravinářské a nepotravinářské zboží v plném sortimentu. Prodejní plocha je několikanásobně větší než u supermarketů. Rozměry se pohybují od 2 500 m² do 20 000 m². Počet nabízených artiklů činí až 50 000 položek.

Elektronický obchod

Je distribuován pomocí on-line sítě. Celý prodej probíhá prostřednictvím internetu. Zákazník si doma vybere na internetové stránce obchodu zboží, které by si chtěl koupit. Přidá si ho do košíku a objedná. Platit lze předem kartou on-line, anebo při předávání zásilky v hotovosti nebo platební kartou.³⁰ Kromě zboží se zde obchoduje také se službami. Například si koupíme elektronický voucher do restaurace, vstupenku na koncert, masáž... Nevýhodou této distribuce v poslední době je rozšíření podvodných internetových stránek, prodejců, slevových emailů... V lepším případě zaplatíte předem, ale nic Vám nepřijde, nebo Vám přijde úplně jiná věc, než jste si objednali. V horším ještě dojde k vykradení Vašeho bankovního účtu.

Prodejní automaty

Je distribuce, která je určena k prodeji doplňkového neobjemného a jednoduchému sortimentu zboží. Prodejní automaty jsou nejčastěji plněny jídlem, sladkostmi, pitím, ale i ochrannými pomůckami. Jsou rozmístovány do areálů s velkou koncentrací lidí a obvykle jsou všechny automaty pohromadě. Je to velice úsporný druh prodeje. Zařízení nemusí nikdo obsluhovat a jsou „otevřeny“ stále. Nevýhodou je technologická stránka z hlediska poruchovosti. Někteří lidé preferují raději obyčejný styl nákupu, protože jim tato technologie připadá složitá na ovládání.³¹

---

³⁰ Čechurová. 2014. *Základní problémy studia moderních a soudobých ději*.

³¹ Pražská. 2006. *Retail management*. 2. přeprac. vyd. Praha, 874 s. 2006.

Bezobslužná prodejna

Rozumíme tím způsob distribuce zboží v prodejnách bez prodávajících. Zákazník do prodejny vstupuje prostřednictvím mobilní aplikace, kde pomocí registrace uvede svou bankovní identitu. Bankovní identita pomáhá kontrolovat věk osob, kvůli prodeji omamných látek a tabáku. Osoby mladších 18 let do obchodu bez dospělé osoby nesmí. V této distribuci lze platit pouze platebními kartami, Apple pay a Google pay. Zákazník je do prodejny vpuštěn pomocí QR kódu v mobilní aplikaci. Po vstoupení dovnitř si zákazník vybere zboží, pro které přišel, to položí na pokladní pás, které se v některých prodejnách samo načte, nebo ho zákazník naskenuje pomocí čárových kódů na obalech. Při odchodu z prodejny je zapotřebí opětovně použít QR kódu. V České republice se setkáváme s bezobslužnými prodejnami, které fungují bezobslužně celý den, anebo s prodejnami, ve kterých jsou prodavači v běžné otevírací době. Obchod v tu dobu funguje jako všechny normální obchody, mimo otevírací dobu jako bezobslužný obchod. V naší zemi se do bezobslužného způsobu zapojili firmy: COOP a Super Zoo.³²

---

³²Bezobslužné prodejny. Dostupné z: <https://www.contio.cz/>

3.3.3 Podmínky pro otevření maloobchodu

Před otevřením obchodu musí prodejce splňovat několik povinných opatření. V této části práce podmínky shrneme a vysvětlíme je.

Založení živnosti

Prvním a nejdůležitějším krokem je zřízení živnosti a živnostenského oprávnění. Živnost se zakládá na živnostenském úřadu, kde je potřeba pouze občanský průkaz a vyplnění žádosti o udělení živnosti. Do týdne po odevzdání žádosti, obdrží žadatel výpis z živnostenského rejstříku se svým IČ. Po splnění těchto kroků se z fyzické osoby stává podnikatel. Následně živnostenský úřad vytvoří registraci pro nového živnostníka u zdravotní pojišťovny, OSSZ a finančním úřadě.

Výběr vhodného prostoru

Nejprve si nový živnostník musí představit, jak bude jeho prodejna vypadat. Aby si podle jeho představ a přání vybral vhodný prostor. Je na místě myslet dopředu i na drobnosti, jako třeba rozvržení regálů, polic, kde budou umístěny pokladny, do jakých barev bude prodejna laděna... Nutností je mít prostor zkolaudovaný a využívat ho přesně na to, na co byl při kolaudaci určen. Kolaudace se vyřizuje na stavebním úřadu.

Hygiena, BOZP

Pro řádný provoz prodejny je důležité mít sjednanou smlouvu s firmou na odvoz odpadu a likvidaci nebezpečného odpadu. Tato opatření jsou z důvodu nehromadění odpadu. A vzniká tak bezpečný prostor pro práci.

BOZP

Zkratka znamená bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Je to souhrn opatření, kterými zaměstnavatel zamezuje vzniku potenciálních rizik na pracovišti. BOZP je závazné pro všechny zaměstnavatele, kteří zaměstnávají více jak jednoho zaměstnance. Bezpečnost na pracovišti může být vykonávána pomocí: školení BOZP, zpracování dokumentace BOZP a testu složeného z otázek na téma BOZP.

Vhodné označení prodejny

Dle zákona o živnostenském podnikání musí mít prodejna zvenčí vyznačené:

- Identifikační číslo osoby (IČO)

- Jméno a příjmení odpovědné osoby
- Provozovací dobu
- Název obchodní firmy, popř. jméno provozovatele³³

3.4 Dotace

Pod pojmem dotace rozumíme peněžní prostředky, které jsou nenávratně poskytnuty ze státního rozpočtu. Slovo nenávratně chápeme v tomto případě tak, že splní-li příjemce všechny podmínky, za kterých mu byly peněžní prostředky poskytnuty, nemá vůči státnímu rozpočtu žádný závazek. Tvoří jednu z největších položek příjmů do obecního rozpočtu. 34 O dotaci si obec může zažádat sama.

Dotace jsou získávány obcemi v různých formách. Jedná se o specifické účelové dotace, nebo ve všeobecné formě jako neúčelová dotace. Účelové jsou určeny na konkrétní akce a potřeby a mohou být čerpány za splnění podmínek dotační politiky státu. Podléhají ročnímu zúčtování a nevyčerpané prostředky musí být navráceny do státního rozpočtu. Dotace jsou poskytovány zejména na údržby obce, vzdělání, lepší podmínky žití. Forma dotace poskytovaná na pravidelně se opakující potřeby je označována jako běžná dotace. Opakem je dotace kapitálová, která je poskytována na potřeby neopakující se a jednorázové. Neúčelové dotace jsou poskytovány na potřeby, které nemají předem stanovený účel a podmínky užití. Využívají se více než účelové dotace, jelikož je mohou obce využívat jako své vlastní příjmy, na financování potřeb, které samy uznají za vhodné. Patří sem například dotace na vyrovnání schodku hospodaření nebo příspěvek na výkon státní správy.³⁵ Dotační systém silně ovlivňuje chování těch, kteří dotace dostávají. Jelikož jde o příjmy, které jsou nabyty bez vlastního přičinění.³⁶

Dotační program Obchůdek 2021+

Program Obchůdek poskytuje dotace krajům, za účelem úhrady financí, které kraj poskytl maloobchodní prodejně v obci. Jedná se o finanční výpomoc, která udržuje maloobchod v obcích do 1000 obyvatel. Kraj může získat dotaci až do hodnoty 4 milionů korun na financování maloobchodů ve svém kraji. Program byl schválen 28.6.2021³⁷

³³ <https://www.eurostock.cz/co-je-treba-k-otevreni-kamenne-prodejny/>

³⁴ Marková, H. 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha, str. 102

³⁵ Peková, J. *Hospodaření obcí a rozpočet*. 1997. Praha, str. 173

³⁶ Čebišová, T. 1996. *Obec – postavení, správa, činnost*. Praha, str. 142

³⁷ www.obchudek2021plus.cz

4 Vlastní práce

Na začátku praktické části bude rozebrána vybraná venkovská obec. Seznámíme se s polohou, demografií a historií obce Málkov. Taktéž v této části bude čerpáno z obecních kronik. Druhá část práce se zaměřuje na vlastní výzkum, který je proveden za pomoci otázek formou dotazníkového šetření. Otázky jsou zaměřeny na způsob a spokojenost žití obyvatel v obci. V poslední části budou vyhodnoceny otázky a jejich odpovědi zpracovány do tabulek a grafů.

4.1 Málkov

Málkov je, obec, která se se svými 104 obyvateli řadí mezi nejmenší obce České republiky. Nachází se ve Středočeském kraji v okrese Beroun, nedaleko města Králův Dvůr. Rozprostírá se v oblasti Českého krasu v nadmořské výšce 390 m. n. m., při jižním úpatí mezi dvěma vrchy Lejškova.

Vrch Lejškov stojící mezi obcemi Málkov, Suchomasty a Tmaň. Je známý těžbou vápence, která zde probíhala. První zmínky o těžbě vápence na vrcholu pochází již z doby po roce 1650, kdy zde obyvatelé okolních vesnic lámali kámen, který drtili, hasili a pak prodávali pálené vápno. Velká těžba vápna se zde rozjela po odkoupení lomů Škodovkou Plzeň, která lom koupila za účelem získání vlastního zdroje vápna pro výrobu oceli. Doprava vápna z lomu byla zprostředkována koňskými povozy až do roku 1927. Tehdy byla z vrchu vystavena lanovka do vápenky ve Zdicích. Její délka činila 3,8 kilometrů vzdušnou čarou. Vápenec se odtud přepravoval za pomoci vozíků, které se nazývaly košíky a byly upevněny na lanovce. Dolů jely vozíky plné a nahoru lidé vozíky tahali prázdné zadarmo. Lanovka přestala plnit svůj účel a byla rozebrána v roce 1978 a těžba vápna zde byla zastavena. Pozůstatky vytěžených lomů a podpěry lanovky jsou v místě k vidění dodnes. Z důvodu dřívější těžby vápence je i v dnešní době stále tvořen vápenci. Kousek nad málkovským rančem byla Hlinovka, v níž se těžila hlína. Její pozůstatky taktéž můžeme vidět i dnes.³⁸³⁹

Na jihovýchodní straně od obce Málkov leží víska Borek. Tato dominantní víska je známa kostelem svatého Mikuláše, ke kterému patří taktéž zřícenina hrobky a hřbitov. Hřbitov je určen jak pro obyvatele vísky Borek, tak i obce Málkov. Na nejvyšším místě

---

³⁸ <https://www.brdy.info/kapitoly/klonk.php>

³⁹ <https://egeon.cz/cile/698/lejskov?c=1114>

Borku je umístěna stará zvonice. Jedná se o čtvercovitou stavbu ve tvaru jehlanu s dvojicí klenutých oken. Nejznámější okolní těžební oblastní obce je lom „Čertovy schody“, ve kterém byly v polovině 20. století znovuobjeveny Koněpruské jeskyně s krápníkovou výzdobou.

Na východní straně obce se rozprostírá velký hospodářský dvůr s číslem popisným 19, který do minulého roku sloužil jako rekreační ranč, ve kterém kromě koňského ranče byla možnost ubytování v krásném prostředí a s možností projížďky na koních. Zároveň se zde pořádaly zábavné akce pro děti, čarodějnice, drakiáda na okolních loukách a pro dospělé pak večerní zábavné akce. Každý rok se zde také konala Hubertova jízda. Ranč sloužil také k filmařským účelům. Natáčely se tu díly Dobrodružství kriminalistiky, což je český detektivní seriál. Dále zde natáčel filmy pan Trojan, který tu měl taktéž ustájené své koně. Natáčely zde hvězdy jako Boleslav Skalský nebo Bruno Cremer. Bylo zde natočeno také několik firemních reklam známých značek, jako je například reklama na sýry a džíny Levis. Minulý rok tento ranč nešťastně vyhořel. A v současné době je ranč na prodej. Obec má velký podíl zemědělských ploch, luk, polí, pastvin, lesů. Málkov má svou vlastní vlajku a obecní znak.⁴⁰

Obrázek 1: Štola na vrchu Lejškov

Obrázek 2: Pohled na Lejškov, po levé straně Málkov

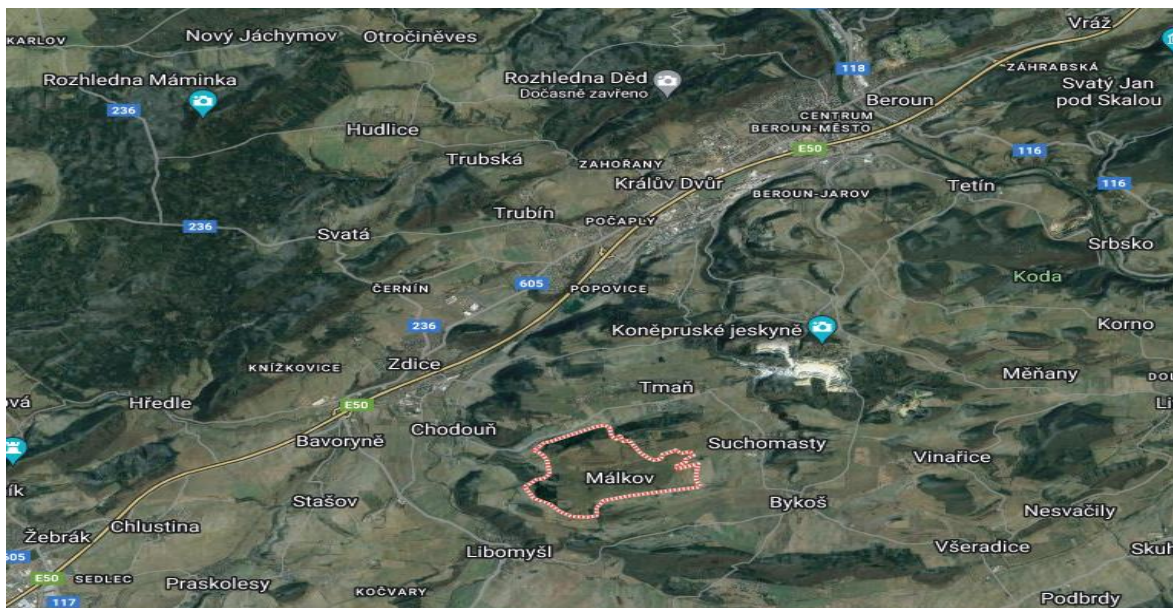
Zdroj: Štola na vrcholu Lejškov. https://www.brdy.info/kras/2023/malkov_lejskov_lom4.jpg.

Zdroj: Pohled na Lejškov, po levé straně leží Málkov.

https://www.brdy.info/kras/2018/lejskov_od_jihu.jpg [online], [cit. 2024-02-26]

⁴⁰ <http://www.obcemalkov.cz/o-obci/ds-50/p1=52>

Obrázek 3: Satelitní snímek obce Málkov

Zdroj: Satelitní snímek Málkov. <https://www.google.com/maps/>. [online], [cit. 2023-10-2]

Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/267+01+Málkov/>

Obrázek 4: Letecký pohled na Málkov

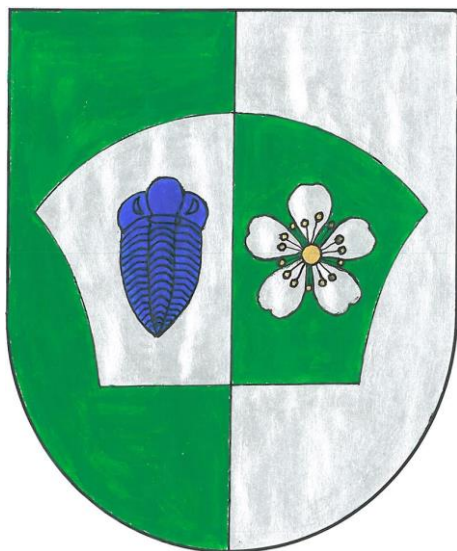
Zdroj: Letecký pohled na Málkov. <https://www.google.com/maps/>. [online], [cit. 2023-10-2]

Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/267+01+Málkov/>

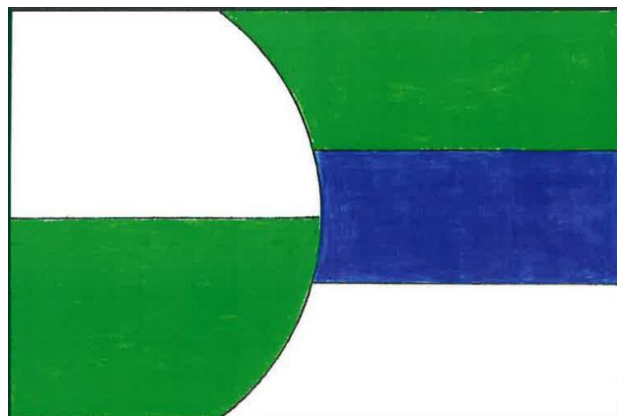
Obecní symboly

Obecní znak se skládá ze 3 barev. Zelená barva symbolizuje zemědělství, lesy, louky v okolí obce. Modrá poukazuje na významnost rodu Trmalů z obce Tmaně, do jejichž panství Málkov v historii patřil. Taktéž připomíná výskyt ohroženého druhu motýlů modráška hnědovlasého. A bílá barva se vztahuje k vápenci a bývalým lomům. Na málkovském znaku jsou vyobrazeny 3 figury. Ve středu znaku vidíme kasulové okno, to symbolizuje stavební prvek z obecní kaple. Na pravé straně v kasulovém oknu je vyobrazen višňový květ, jako památka na dávné pěstování višně v obci. Oblasti, kde se višně pěstovaly jsou v obci pojmenovány jako Na Višňovkách a Višňovka. Posledním znakem v levé straně okna je trilobit. Připomíná významná naleziště zkamenělin v bývalých lomech u Málkova. V okolí se vyskytovalo naleziště trilobitů *Kloucekia pachypa*. Obecní vlajka je složena ze stejných barev a symbolizuje to samé jako obecní znak. Vlajka je tvořena bílo zeleným vypouklým pruhem, kde vypouklá část sahá do poloviny vlajky. A druhá polovina je tvořena třemi vodorovnými pruhy. Jsou zelené, modré a bílé barvy. Tyto dva obecní symboly byly schváleny k 6.6.2017 zastupitelstvem obce.⁴¹

Obrázek 5: Obecní znak obce Málkov

Obrázek 6: Obecní vlajka obce Málkov

Zdroj: <http://www.obecmalkov.cz/> [online], [cit. 2023-10-2]

Dostupné z: <http://www.obecmalkov.cz/symboly-obce-malkov/d-1026/p1=1058>

⁴¹ <http://www.obecmalkov.cz/symboly-obce-malkov/d-1026/p1=1058>

4.1.1 Historie obce

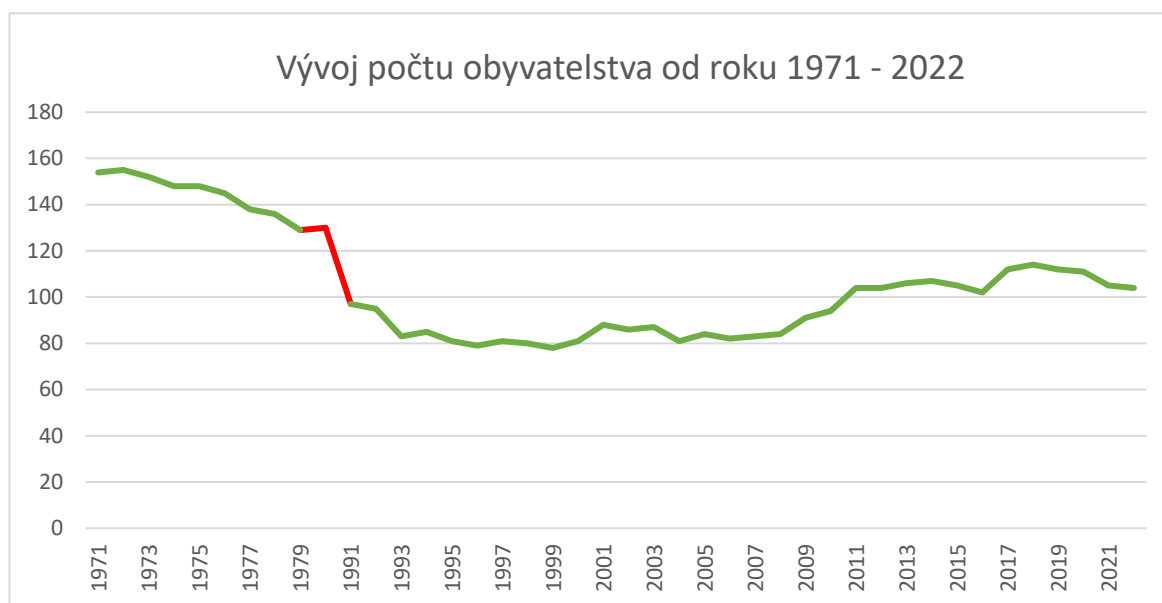
Název obce je odvozen od jména jeho zakladatele či někoho kdo v obci držel většinu majetku. Dle historie je Málkov podle pana Málka. Dříve než se obec jmenovala Málkov, byla jmenována jako Málkovy. První písemné historické zmínky o obci jsou datovány již k roku 1548, kdy byl učiněn zápis do Desek zemských o daru panství Tmaň majitelem Oldřichem Karlem ze Sýrova svým strýcům Václavovi a Karlovi. Dar zahrnoval celou ves Tmaň a taktéž celou ves Málkov. V obci se střídalo spoustu majitelů, nejvýznamnějším rodem, který vlastnil panství, byl rod Trmalů z Toušic. Rod vlastnil Málkov společně s Tmaní od roku 1544 do roku 1622. Panství získal v roce 1544 představitel Havel Trmal z Toušic. V roce 1622 bylo Trmalům panství zkonfiskováno za jejich aktivní účast v protihabsburském odboji.

Kolem roku 1970 byly v obci dvě velká jednotná zemědělská družstva a jedno menší. V roce 1980 došlo ke sloučení obce Málkov, s vedlejší obcí Suchomasty. Do roku 1984 stála v obci chalupa, která měla doškovou střechu. Ta ale byla v roce 1984 zbourána. Důvodem byla obava, že bude zapsána jako památková budova. Obec ji raději nechala zbourat. Na podzim roku 1990 byla první schůze samostatné obce Málkov, jejíž opětovnou samostatnost nastartoval Jiří Šíma, který se stal následně také starostou obce. Od roku 1990 se v obci začaly konat společenské akce, které zařizoval Svaz žen anebo hasiči obce. Svaz žen pořádal bály a karnevaly, na které se do obce sjížděli lidé z okolních obcí. Po dlouhém snažení se zde v roce 1994 vybudoval vodovod za finanční podpory cementárny pana Ing. Kratochvíla. Budovalo se díky občanům, kteří vodovod vytvářeli svépomocně. Jelikož se obce o vybudování vodovodu snažila spoustu let před jeho vybudování, byl tento rok pro Málkov velkým úspěchem. V současnosti je starostkou obce Lucie Klepáčová.

4.1.2 Obyvatelstvo obce

V obci Málkov žilo k 1.1.2022 celkem 104 obyvatel. Z toho 58 mužů a 46 žen. V současnosti je počet obyvatel velmi malý, například v roce 1970 žilo v obci až přes 150 obyvatel (viz graf č.1). Za posledních pět let se počet zde žijících stále pohybuje kolem 100 obyvatel, avšak v posledních letech dochází k jejich poklesu v obci viz tabulka č. 2^{42,43}

Graf 1: Vývoj obyvatelstva mezi roky 1971-2022

Počet obyvatel Málkov. <https://czso.cz/> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/2102_so_orp_beroun

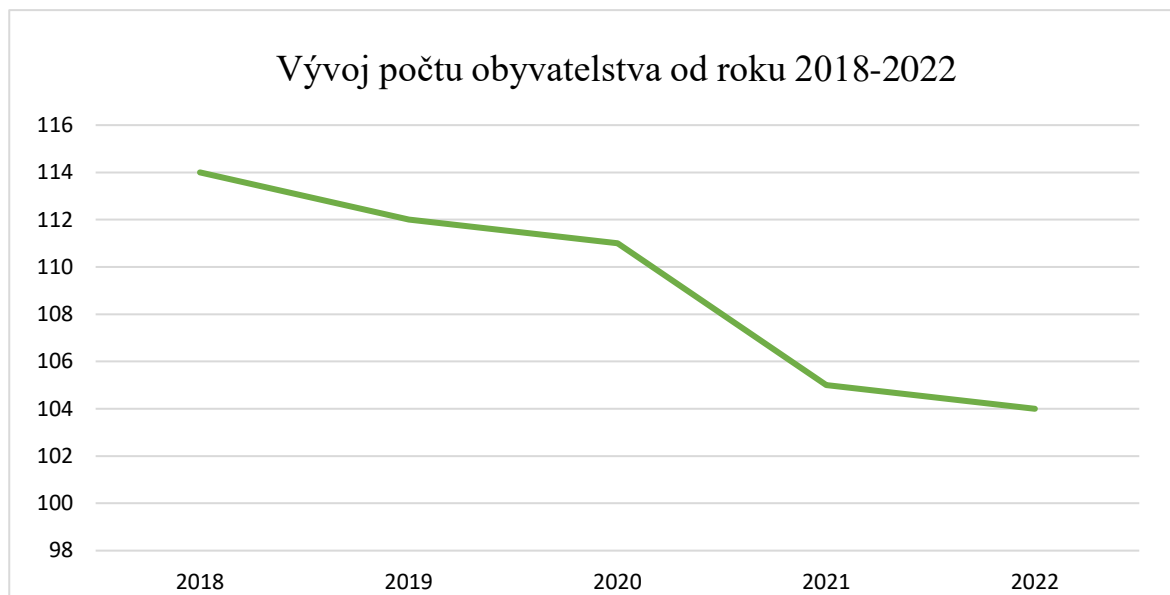
Červená část grafu vyznačuje období, kdy obec Málkov nebyla samostatná. V tuto dobu spadala pod obec Suchomasty.

Dle českého statistického úřadu byl největší počet obyvatel v obci v roce 1971. Jednalo se o 154 osob. Poněkud rapidně začal počet žijících v obci klesat v roce 1991 a to až na 97 osob. K opětovnému nárůstu obyvatel začalo docházet až v roce 2011. Bylo zaznamenáno 104 osob. Později došlo opět k pomalému poklesu. V současné době žije v obci Málkov více než 100 obyvatel.

⁴² <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

⁴³ <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/uzemi/534218-malkov>

Graf 2: Vývoj obyvatelstva mezi roky 2018-2022

Počet obyvatel Málkov. <https://czso.cz/> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/2102_so_orp_beroun

Tabulka 3: Struktura obyvatelstva Málkova v roce 2022

	Počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			
		0-14 let	15-59 let	60-64 let	65 let a více
Celkem	104	10	72	6	16
Ženy	58	5	32	2	11
Muži	46	5	40	4	5

Počet obyvatel Málkov. <https://www.risy.cz> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/uzemi/534218-malkov>

Dle českého statistického úřadu a regionální informačního servisu z celkového počtu obyvatelstva v obci bydlí 58 žen a 46 mužů. Z tabulky níže je patrné, že v obci převažuje skupina obyvatelstva ve věkové kategorii 15-59 let. Druhou nejpočetnější jsou lidé nad 65 let a více.

4.2 Vybavenost obce

V obci není moc rozsáhlá vybavenost, spíše skoro žádná. Většina obce se skládá z parcel kolem obytných domů či zemědělských ploch. Avšak můžeme zde například najít i autobusovou zastávku. Jmenuje se „Málkov, Jednota“. Jezdí zde autobus č. 631, což je přímý spoj mezi zastávkami Libomyšl, Bykoš, Málkov, Suchomasty, Králův Dvůr, Beroun, Hýskov a Nižbor. Linka 631 je jediná, která obcí Málkov projíždí. Spoj zde jezdí v pracovní dny, taktéž ale i o víkendech jen ve větších intervalech.

Obcí vede silnice číslo III/11531, která spojuje Chodouň a Suchomasty. Přes kopce vede místní cesta Lounín – Želkovice, která je turisticky značená červeně.

Obec je dále vybavena obecním úřadem, u kterého se nachází autobusová zastávka, požární nádrž a dětské hřiště. Ze služeb zde můžeme využít autoservis, který vlastní pan Karel Ondris. Dále pak masážní studio, které provozuje paní Martina Piskáčková. Nachází se zde také Atelier WAGA, zde je k vidění a ke koupi zpracované designové sklo, šperky a doplňky. V obci se nově nachází informační digitální deska, kde jsou dostupné informace o obci nebo informace o zastupitelských zasedání. Dále je zde vybudován přístřešek na popelnice se tříděným odpadem. Obec má také poštovní schránku. V obci roste chráněný strom jasan.

Obrázek 7: Pohled na budovu obecního úřadu

Zdroj: Pohled na budovu obecního úřadu. <http://www.obecmalkov.cz> .[online], [cit. 2023-10-25]

Dostupné z: <http://www.obecmalkov.cz/kontakt/os-10/p1=1002>

4.3 Obchůdek pro Málkov

Tato bakalářská práce je zaměřena na problém neexistující prodejny v obci Málkov, proto tato kapitola bude zaměřena právě na obchodní vybavenost obce v dřívějších dobách, a na dotační program Obchůdek, který budu ve své práci aplikovat na daný problém.

4.3.1 Historie obchodních služeb v Málkově

První písemné zmínky o prodejní vybavenosti obce pocházejí z roku 1975 a to z kroniky obce Málkov. Dne 7.5.1975 byla započata výstavba prodejny potravin. Byl to přízemní objekt, který byl vystavěn u silnice mezi vsí a chaloupkami na pozemku čp. 1 v dolním patře obecního úřadu. Prodejnu si občané vybudovali sami svépomocí. Pracovali o sobotách a nedělích. Do konce roku 1975 na stavbě občané odpracovali 2227 brigádnických hodin, ze kterých měli 1915 hodin proplacených a 312 hodin odpracovali „zdarma“. Dohromady dostali obyvatelé vyplaceno 17335 Kč. Výstavba prodejny započala v roce 1975 avšak do provozu byla uvedena až k 5.11.1977 a to k 60. výročí VŘSR. Do té doby zde bylo ve finále odpracováno 4881 brigádnických hodin, z toho 1551 hodin obyvatelé pracovali zadarmo. Prodejna byla na tu dobu vybavena moderním zařízením. Prodávalo se zde běžné potravinářské zboží, pekařské, cukrářské a uzenářské výrobky, nápoje, zelenina a ovoce a další zboží denní potřeby. Prodejna nesla název „Jednota“ a byla vedena prodavačkou Dagmar Čapkovou. Do doby, než byla tato prodejna otevřena, ve vsi fungovala provizorní nemoderní prodejna v čp. 10, kde se prodávaly jen ty nejzákladnější potraviny. Tuto prodejnu pak nahradila výše zmiňovaná prodejna „Jednoty“. Poslední forma prodeje v obci byla pojízdná prodejna, která do Málkova zajížděla 2x v týdnu. Sortiment byl velice jednoduchý, byly to pouze základní potraviny. Prodejna zastavovala na málkovské točce poblíž obecního úřadu. V tu dobu také dojížděl do obce s pojízdnou prodejnou řezník Karel Červenka, až do roku 1993. Po roce 1993 byl do obce vyslán jen pán s pojízdnou prodejnou, který dojížděl pouze 1x za 14 dní. Nabízel primárně masné výrobky, avšak byl ochotný lidem na objednávku dovézt základní potraviny. V této době málkovští obyvatelé neměli žádnou možnost nákupu ve své obci. Obec má dnes nulovou obchodní vybavenost.⁴⁴ To je problém, který jsem se já v této bakalářské práci rozhodla řešit.

---

⁴⁴ Jirí Růžička, Kronika obce Málkov II. díl 1984

4.4 Výzkumné šetření

Obsahem této kapitoly je vypracování samostatného výzkumu, jehož předmětem je zmapování situace v malé obci Málkov. Zároveň bude v této kapitole popsána metodika, kterou bude tento projekt zkoumán.

4.4.1 Metodika výzkumu

Pro vypracování praktické části a ke zjištění dat byla použita kvantitativní metoda dotazníkového šetření. Dotazník byl vypracován a určen pro dospělé obyvatele obce Málkov, přesněji pro osoby starších 18 let. Hlavním úkolem dotazníku bylo zjistit názor obyvatel ohledně spokojenosti s životem v obci. A primárně byly otázky zaměřeny na potřebu obchodních služeb v obci. Otázky v dotazníku byly vytvořeny tak, aby korespondovaly se životem v této obci a výsledné odpovědi ukázaly co nejlepší představu o tom, zda by v oblasti obchodních služeb obce mělo dojít ke změnám.

V úvodní části dotazníku byl dotazovaný obeznámen s primárními informacemi týkajícími se tohoto šetření. Dotazovanému bylo sděleno, že dotazník je anonymní, a vysvětleno, jak dotazník vyplnit. Dále byli respondenti obeznámeni se záměrem celé práce, i s tím, že výsledky šetření budou použity k vytvoření mé bakalářské práce. Pomocí odpovědí dojde k vytvoření návrhu řešení problému. Hlavní část dotazníku tvořily otázky meritorní a identifikační. Zprvu byly pokládány otázky meritorní, které zajišťovaly údaje o předmětu šetření. Dále pak otázky identifikační, za pomoci, kterých jsme se dozvěděli důležité informace o obyvatelích obce. Jednalo se například o to, jak dlouho žijí v obci, co je vedlo k nastěhování se do této obce. Dotazníkové šetření probíhalo v celé obci Málkov během 17. listopadu 2023 a bylo rozdáno celkem 80 dotazníků osobám trvale zde žijícím. Vyplněných dotazníků se vrátilo 56. Velké množství názorů, poznatků a informací bylo během dotazování poskytnuto paní starostkou Lucií Klepáčovou.

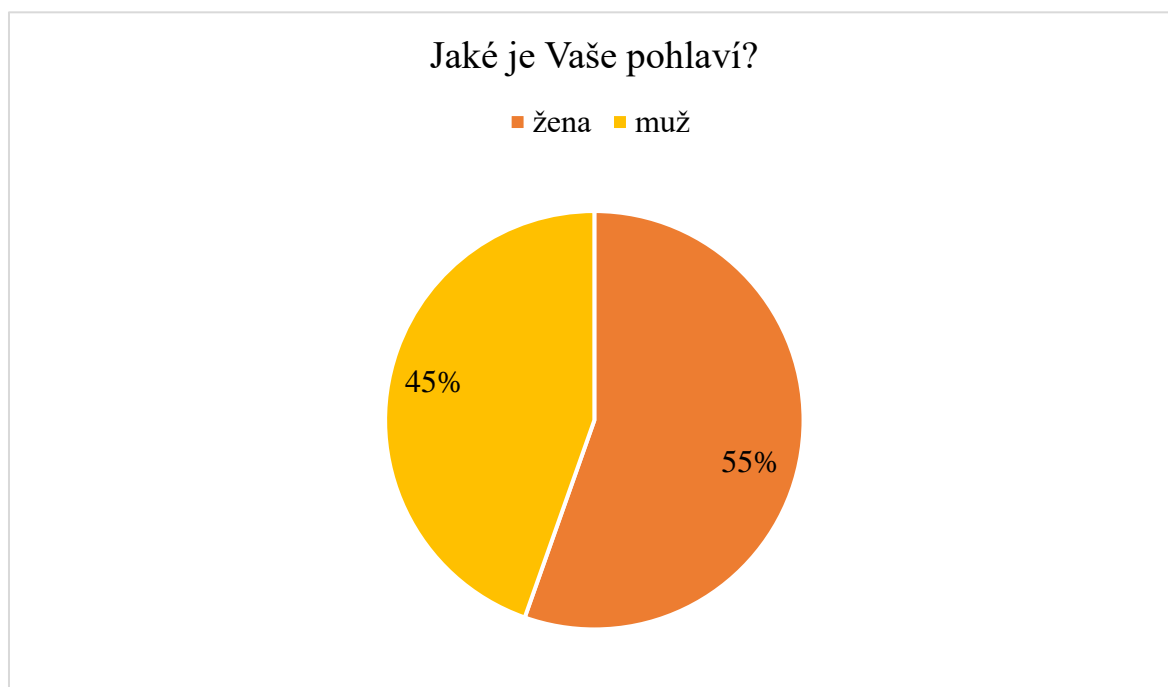
4.4.2 Struktura a spokojenost obyvatel obce Málkov

V obci Málkov, kde žije 104 obyvatel, bylo rozdáno celkem 80 dotazníků výzkumného šetření. Z celkového počtu dotazovaných se výzkumného šetření zúčastnilo 56 respondentů. Všichni tito respondenti dotazník odevzdali správně vyplněný.

Pohlaví respondentů

Z grafu číslo 3 vyplývá, že dotazníkového šetření se účastnilo poměrně vyvážené množství obou pohlaví. Přesto však odpovědi žen bylo získáno více než od mužů. Z celkové skladby 56 dotazovaných, tvořilo soubor respondentů 31 žen a 25 mužů. Může to být způsobeno několika faktory. Předně tím, že v obci žije nepatrně větší množství žen než mužů. Druhou možností je, že ženy byly při mém dotazování přívětivější a ochotnější.

Graf 3: Pohlaví

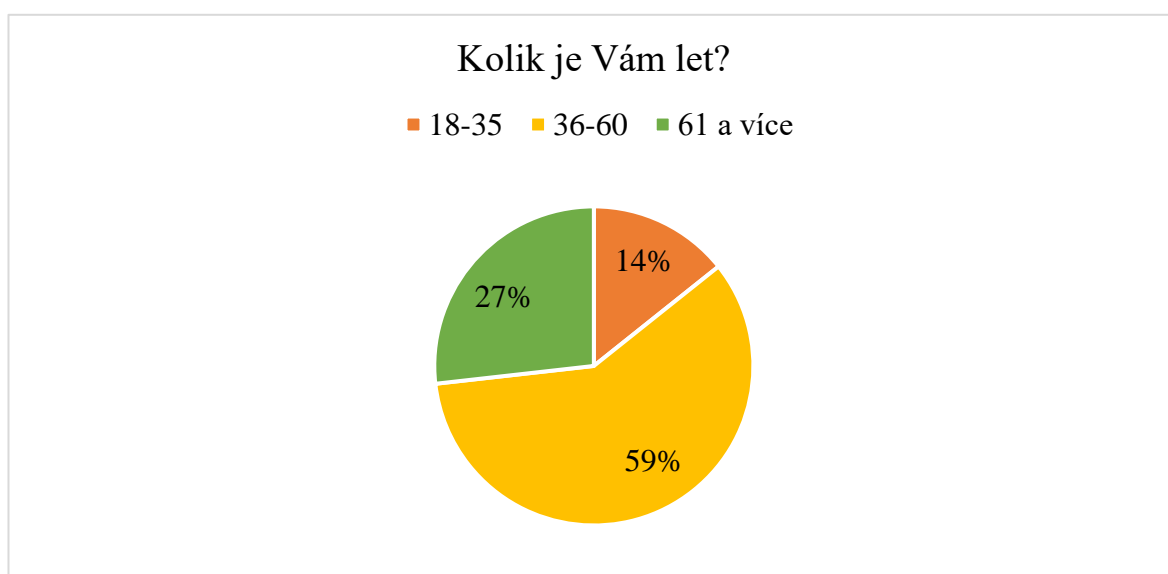

Zdroj: Vlastní zpracování

Věková struktura respondentů

Věková skladba respondentů odpovídá věkové struktuře obyvatel. Nejvíce odpovídali obyvatelé ve věku 36–60 let, což odpovídá početnosti, že v obci žije nejvíce lidí v této věkové skupině. V tomto věku zodpovědělo přesně 33 lidí. Druhou nejpočetnější skupinou respondentů byli lidé v důchodovém věku, tedy 61 let a více. V této věkové kategorii odpovědělo 15 osob. To také odpovídá tomu, že druhou nejpočetnější skupinou obyvatel jsou právě lidé v tomto věku. Zbýlých 8 respondentů byli obyvatelé od 18 let do 35 let.

Graf 4: Věk respondentů

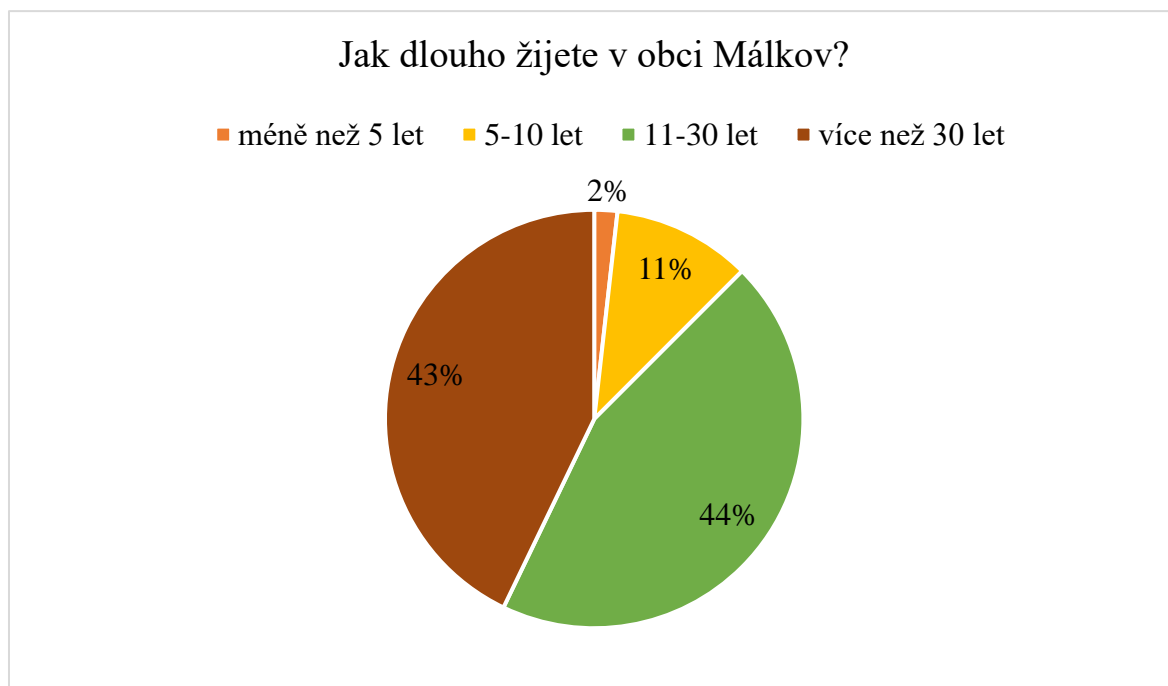

Zdroj: Vlastní zpracování

Délka pobytu respondentů v obci a jejich důvod nastěhování se do obce

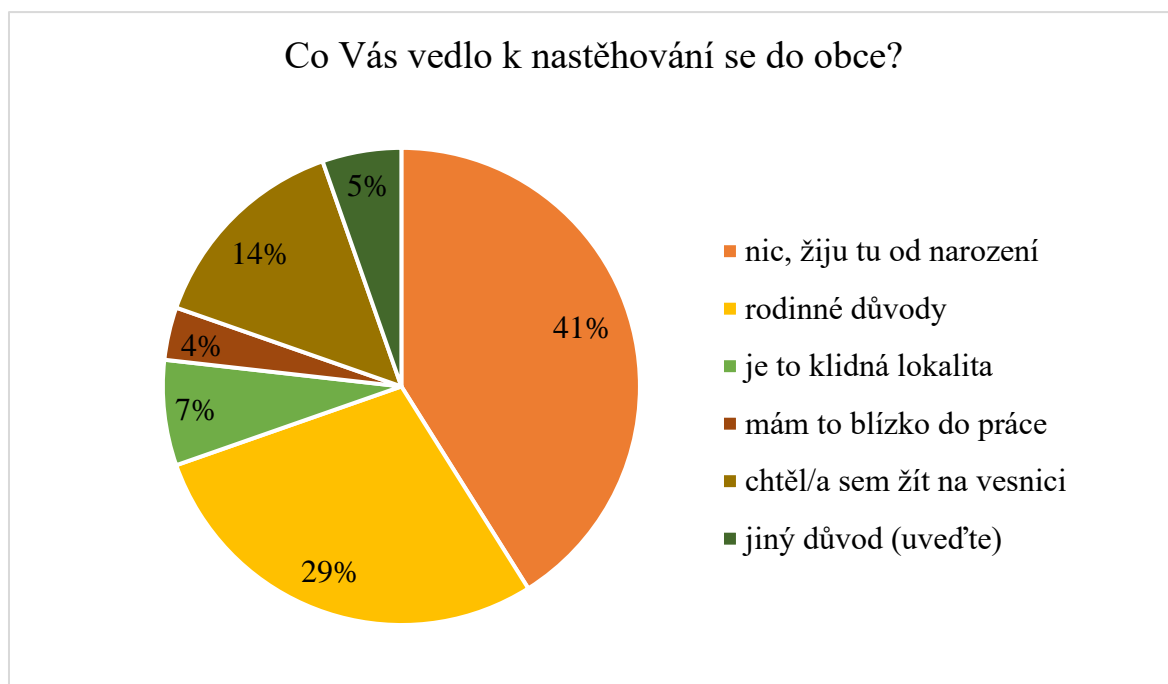
Respondentů jsem se dále dotazovala na to, jak dlouho v obci žijí. Z této otázky bylo zjištěno, že 49 respondentů žije v obci více jak 11 let. A z těchto dotazovaných dokonce 24 více jak 30 let (viz graf č. 5.) Na tuto otázku pak navazoval dotaz na důvod nastěhování se do obce. Zde převládala odpověď: „Žiji tu od narození“. Takto odpovědělo 23 respondentů. Druhým nejčastějším důvodem byly rodinné důvody. Během sběru odpovědí k této otázce, hodně lidí přiblížilo odpověď například tím, že se do obce přizemili či přivdaly nebo se přistěhovali z důvodu péče o rodinného příslušníka. Častou odpovědí byl záměr žít na vesnici. Což v této době řadí k hodně populárním výběrům míst k žití. Lidé vyhledávají klidné vesnice s menším počtem obyvatel, aby se vyhnuli městskému ruchu (viz graf 6).

Graf 5: Délka žití obyvatel v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Důvody pobytu v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Spokojenost respondentů v obci

V této otázce měl dotazovaný vyjádřit svou odpovědí spokojenost žití v obci Málkov. Přesně polovina, tedy 28 respondentů, uvedlo, že jsou velmi spokojeni s žitím v obci. Spíše spokojeno s životem v obci je 22 dotazovaných. A 6 respondentů je neutrálních, tedy nejsou ani spokojeni, ale také ani nespokojeni. Z tohoto šetření vyplývá, že obyvatelé obce jsou v obci spíše spokojeni, někteří velmi spokojeni, protože ani jeden respondent neuvedl, že je spíše nespokojen nebo velmi nespokojen.

Graf 7: Spokojenost obyvatel v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Závislost věku respondentů na jejich spokojenosti žitím v obci

V tabulce č. 3 můžeme vidět, jak spokojenost s žitím v obci roste s věkem. U respondentů starších 61 let vidíme jen odpověď velmi a spíše spokojen/a. Zatímco u střední věkové kategorie již pár jedinců zaškrtno odpověď ani spokojen/a, ani nespokojen/a. A u nejmladší věkové kategorie se objevuje vysoké procento neutrální spokojenosti. Důvodem takovýchto výsledků může být klid v obci, který je vhodný právě pro starší obyvatele. Zatímco mladí, kteří vyhledávají zábavu a kontakt s přáteli, nemusí být v takovém prostředí spokojeni.

Tabulka 4: Úměrnost spokojenosti žití v obci na věku respondentů

Možnost	Věková kategorie		
	18-35	36-60	61 a více
velmi spokojen/a	3	17	8
	37,5 %	51,5 %	53,3 %
spíše spokojen/a	2	13	7
	25,0 %	39,4 %	46,7 %
ani spokojen/a, ani nespokojen/a	3	3	0
	37,5 %	9,1 %	0,0 %
spíše nespokojen/a	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %
velmi nespokojen/a	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.3 Výsledky výzkumu

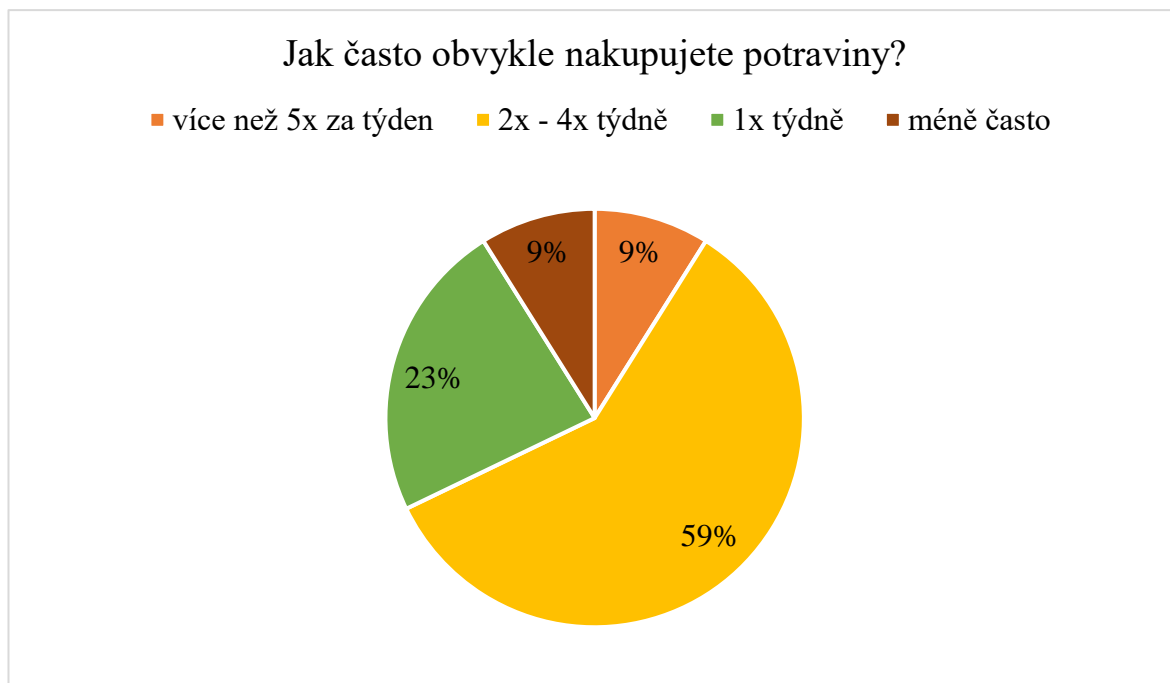
Četnost nákupů respondentů

První otázka této části byla zaměřena na četnost nákupů účastníků šetření. Nejčastější odpovědí bylo 2x – 4x týdně. Takto odpovědělo 33 dotazovaných z celkového počtu 56. Tato četnost byla překvapující vzhledem k tomu, že obyvatelé si musí pro nákup dojíždět do jiných okolních měst. Například do Jednoty v Chodouni nebo do Zdic či Berouna, kde už je nákupních možností více. Někteří respondenti odpověď odůvodnili tím, že nakupují po práci či po škole, za kterou musí dojíždět do velkých měst. Viz graf číslo 8.

Závislost počtu nákupů respondentů na jejich věku

Z tabulky č. 4 je zřejmé, že největší skupina obyvatel nakupuje 2x – 4x týdně. A to v zastoupení všech věkových skupin, kterým ale dominuje věková kategorie 36 do 60let. Tuto četnost nákupů volí tedy 22 obyvatel Málkova v této věkové kategorii. Taktéž často nakupují 4 obyvatelé obce z nejnižší věkové kategorie, což tvoří polovinu dotazovaných respondentů této kategorie. Velmi vysokou procentuální škálu zde mají také lidé 60+. Dohromady tedy více jak 30 obyvatel nakupuje 2x – 4x do týdne. Jelikož v obci žádný obchůdek nemají. Pořizují své nákupy ve větších prodejnách v městě, kde pracují, studují (viz tabulka číslo 4).

Graf 8: Četnost nákupů obyvatel Málkova

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 5: Počet nákupů obyvatel Málkov v závislosti na věkové kategorii

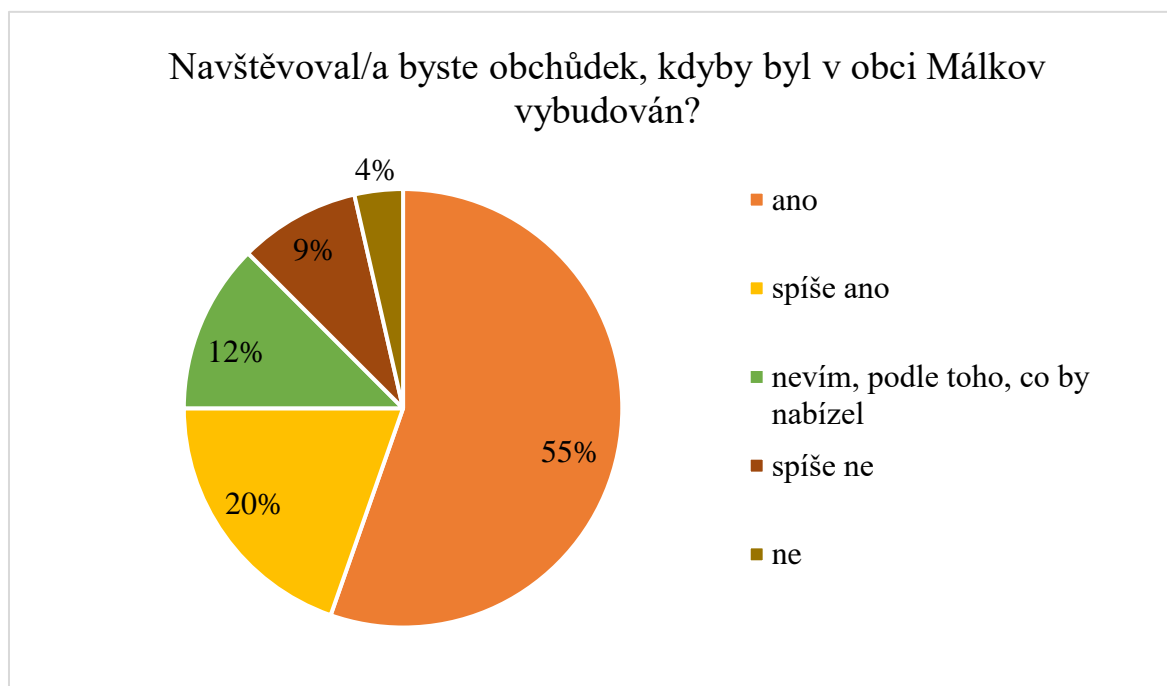
Možnost	Věková kategorie		
	18-35	36-60	61 a více
více než 5x za týden	1	2	2
	12,5 %	6,1 %	13,3 %
2x – 4x týdně	4	22	7
	50,0 %	66,7 %	46,7 %
1x týdně	1	8	4
	12,5 %	24,2 %	26,7 %
méně často	2	1	2
	25,0 %	3,0 %	13,3 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Ochota navštěvovat obchod v obci

Nejhlavnější otázkou celého dotazníkového šetření pro tento výzkum bylo, zda by obyvatelé obce chtěli a využívali nějakou distribuci obchodu. Více jak $\frac{3}{4}$ respondentů zvolilo odpověď ano či spíše ano. Je tedy zřejmé, že obchůdek by v obci navštěvovaný a využívaný byl.

Graf 9: Ochota návštěvnosti potenciálního obchodu v Málkově

Zdroj: Vlastní zpracování

Výběr druhu potravinářských řetězců mezi respondenty

V jedné z dotazovaných otázek bylo zjišťováno, jaké druhy obchodu respondenti při výběru svého nákupu preferují a využívají. Na výběr bylo z mnoha možností. Z nabídky respondenti volili nejvíc samoobsluha/menší obchod. Tuto formu pravidelně navštěvuje 30 respondentů a 17 pak příležitostně.

Druhou, nejpravidelněji navštěvovanou distribucí jsou supermarkety a hypermarkety. Zde pravidelně nakupuje 26 respondentů. Tato forma distribuce má dle výsledků šetření nejčtenější počet respondentů. Nakupuje zde pravidelně největší počet dotazovaných všech věkových kategorií. Důvodem tak velké výběrovosti této kategorie, by mohl být rozmanitý sortiment v těchto menších prodejnách. Najde se zde prakticky vše, co je potřeba k životu na malém místě. Dalším důvodem může být dostupnost těchto prodejen, jelikož samoobsluhy či menší obchody jsou často dostupné i v menších vesnicích

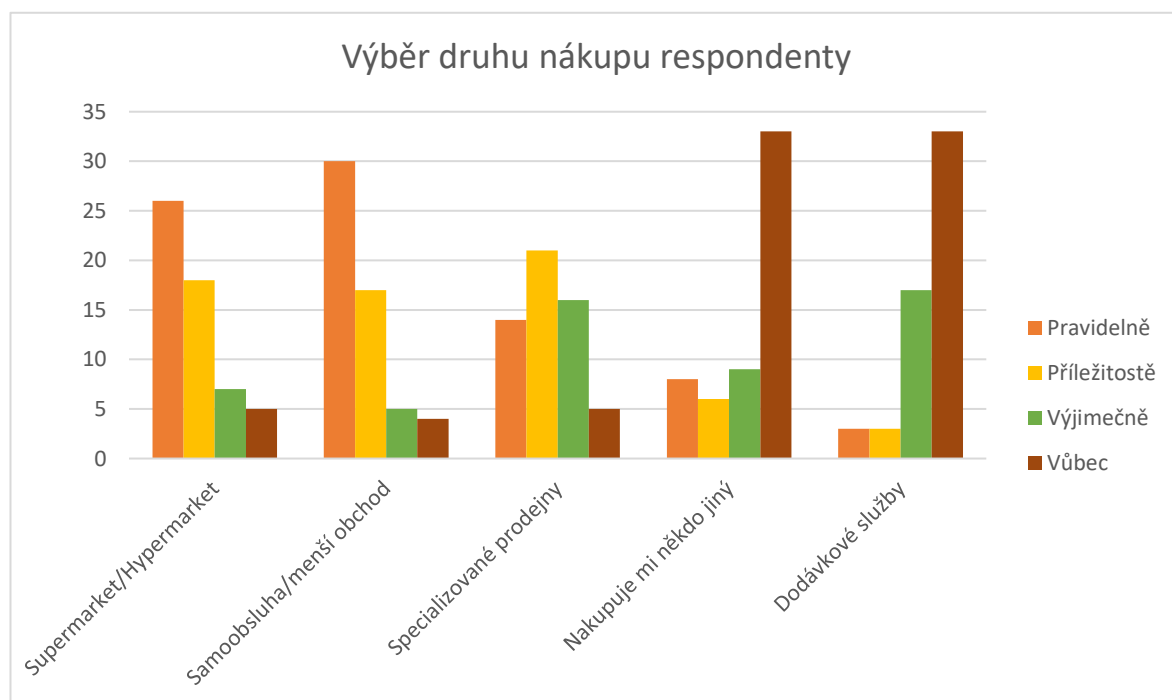
a obcích, a nejen ve velkých městech. Z tohoto důvodu málokdy respondenti preferují tuto odpověď více, než například supermarket/hypermarket. Za supermarketem musí do většího města například do Zdic či Berouna. Avšak za samoobsluhou dotazovaným stačí přejet do vesnice vedle, například Chodouně či Suchomast.

Formu nákupu ve specializovaných prodejnách volí příležitostně 21 účastníků šetření. Dle dat se počet preferujících tuto formu přibližuje formě nákupu v supermarketech a hypermarketech. Mohlo by se tedy říct, že respondenti při návštěvě supermarketu ve městě navštíví taktéž nějakou specializovanou prodejnu.

Dodávkové služby v obci Málkov, jako je například Rohlík, využívají respondenti pouze výjimečně, většinou vůbec. Avšak několik dotazovaných dodávkové služby využívá pravidelně.

Co ale v obci funguje pravidelně, je nákup od někoho jiného. Jedna respondentka při vyplňování této otázky uvedla, že mají svou skupinku obyvatel, kde vždy 1x týdně má na starost nákup pro ostatní právě ten jeden obyvatel. Po týdnu se vymění. Právě tuto formu preferovala skupina v důchodovém věku. Je to vysvětlitelné například horším zdravotním stavem jednoho z respondentů, který je domluven s někým z rodiny, který mu s nákupem pomůže.

Graf 10: Využívání různých druhů nákupů respondenty

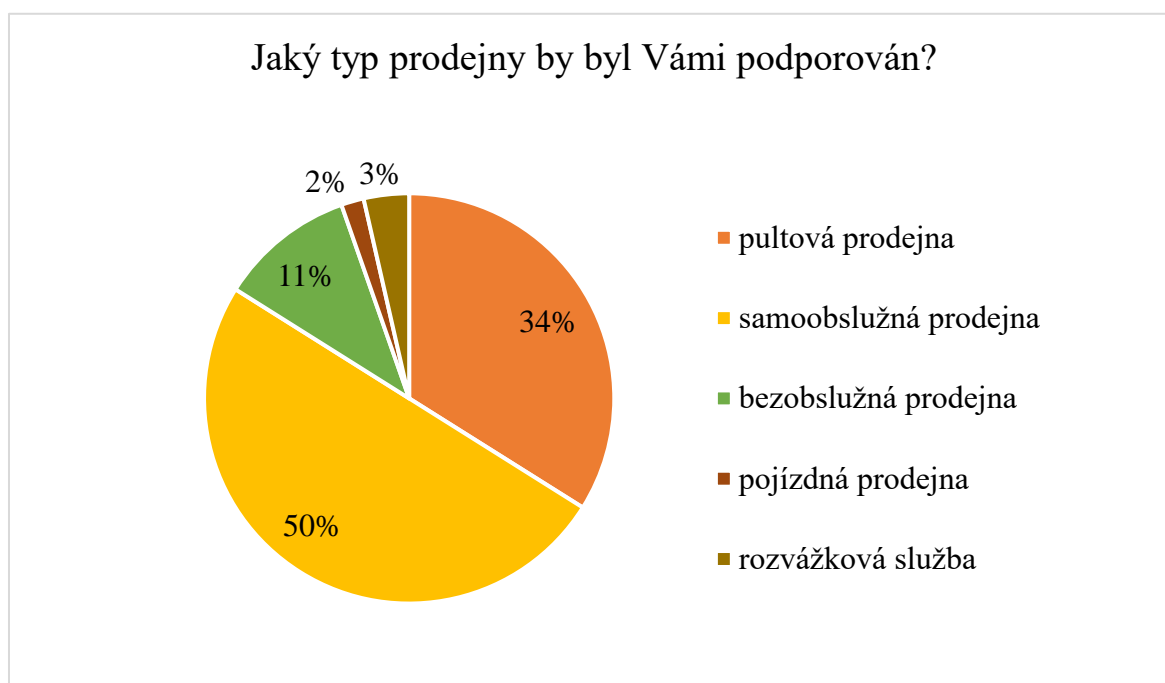

Zdroj: Vlastní zpracování

Preferovaná forma obchodu v obci

A jaký typ by respondenti preferovali je skoro jednoznačné. Nejvíce účastníků šetření by podporovalo v jejich obci samoobslužnou prodejnu, kde by si produkty mohli v klidu prohlédnout a vybrat sami. Druhým nejčastěji voleným typem by pak byla pultová prodejna. V ní produkty nosí k pultu prodávající podle toho, co zákazník žádá. Tento typ prodejen už se v dnešní době moc neuplatňuje, a lidé preferují celkově mnohem více samoobslužné prodejny. Ostatní typy prodeje, které byly dotazovaným nabídnuty, měly velmi malou hlasovou podporu, tudíž by se jejich vybudování nevyplatilo.

Graf 11: Preferovaný typ obchodu obyvateli

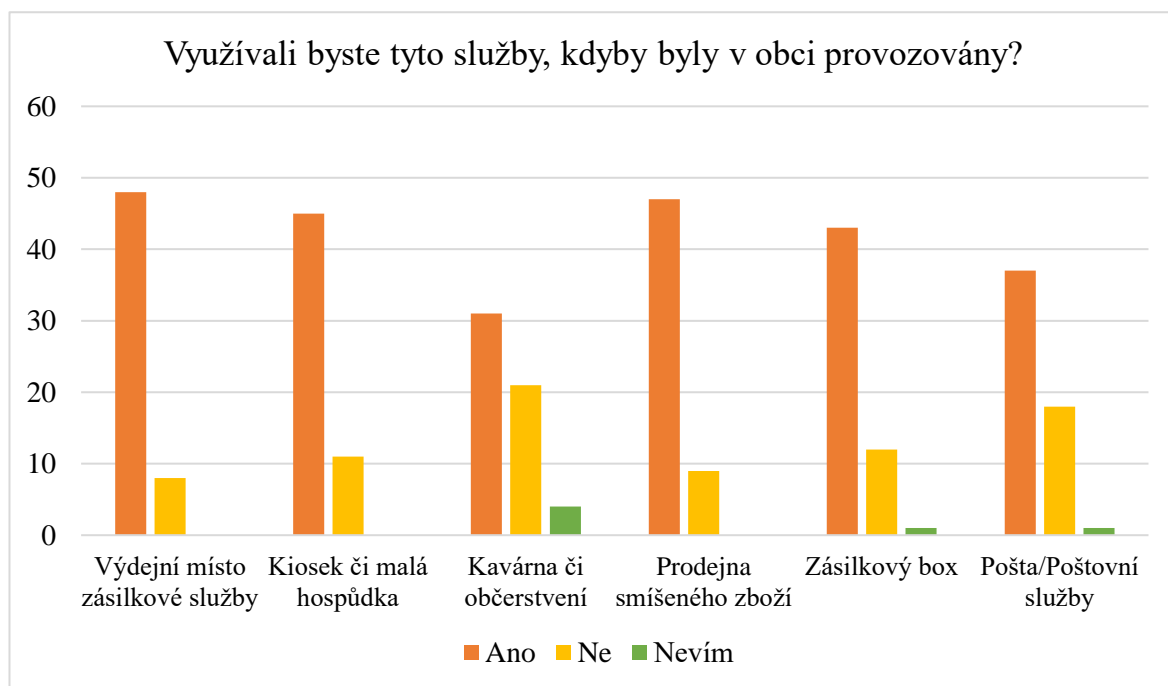
Zdroj: Vlastní zpracování

Jiné druhy obchodních služeb, které by respondenti uvítali v obci

Tato práce je primárně mířena na rozvoj obslužnosti Málkova, obce, kde není dostupnost prodeje životně důležitých produktů. Chybí zde obchod i když zde v minulosti byl. Respondenti měli na výběr z více obchodních služeb, které by v obci chtěli vybudovat. Největší úspěch mezi nimi mělo: výdejní místo zásilkové služby, prodejna smíšeného zboží, kiosek či malá hospůdka nebo zásilkový box. O něco méně pak pošta/poštovní služby. Nejvíce by v obci žádali výdejní místo zásilkové služby, takto se vyjádřilo 48 respondentů. 47 respondentů by chtělo prodejnu se smíšeným zbožím a 45 respondentů by preferovalo

kiosek nebo hospůdku. 43 preferencí získal také zásilkový box. Vítané by byly skoro všechny typy prodejních služeb. Důvodem je to, že v obci vlastně nic není. Tudíž by všichni respondenti brali cokoliv, co jim jen usnadní aspoň trochu jejich způsob žití v obci. V této otázce bylo možné uvést také Jiný návrh. Návrh dotazovaných ale nejsou moc shodné se zaměřením na obchod. Pro zajímavost respondenti uváděli služby jako plavecký bazén, solárium, cvičení. Grafické zpracování tohoto šetření je znázorněno v grafu č. 11 a 12.

Graf 12: Využívání obchodních služeb v obci, pokud by byly provozovány v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

5 Výsledky a diskuse

5.1 Diskuse

V obci Málkov, dle písemné zmínky, býval obchod již od roku 1975, avšak dle místních zde byl obchůdek již v dobách dávno předtím. Obchod byl vystavěn v jedné místnosti rodinného domku. Obyvatelé si zde mohli nakupovat základní potraviny. Tento obchod fungoval až do doby, kdy se otevřela v roce 1975 prodejna v budově obecního úřadu. Nový obchod nesl název Jednota. Poslední formou prodejny v obci byla pojízdná prodejna, která fungovala primárně jako masna, avšak provozovatel byl ochotný na objednávku dovážet obyvatelům, to co si objednali. Mohli zde tedy nakoupit základní potraviny a základní hygienické potřeby. Více o historii obchodu obce se je možné dočíst v kapitole 4.3.1. této práce o Historii obchodních služeb v Málkově.

Od roku 1993 nemají obyvatelé v obci žádnou možnost, kde si alespoň minimálně základní potraviny nakoupit. Starostka obce Lucie Klepáčová se během svého funkčního období pokusila obchod v obci zavést zpět. 15. května 2018 byl obyvatelům obce rozdán dotazník s jednoduchou otázkou. Jednalo se o to, zda by v obci prodejnu potravin a drobného zboží chtěli. Dle paní starostky obyvatelé hlasovali pro prodejnu, avšak v tu dobu nebylo žádné řešení, jak si obchod v obci dovolit. V tu dobu neexistoval ani žádný dotační program pro tyto malé obchody na vesnici. A dalším problémem bylo to, že se nikdo nechtěl obchůdku ujmout. Nabízel se pouze jeden pán z vedlejší obce Chodouň. Což by ale stejně neřešilo problém obyvatel s absencí obchodu. Jelikož on chtěl realizovat prodej ve své obci Chodouň pro málkovské obyvatele. Takže k realizaci obchodu nedošlo. Pokus o realizaci tedy skončil pouze uskutečněním dotazníkového šetření. V příloze je k nahlédnutí zmiňovaný dotazník.

5.2 Stanovení priorit pro výběr vhodné distribuce obchodu v obci

Jak vyplývá z výzkumu, respondenti by obchod v obci určitě uvítali, navštěvovali by ho a určitě by jim to v jistém směru usnadnilo život. Musíme ale vzít v potaz všechny aspekty, potřeby a problémy s otevřením prodejny. Mezi nejdůležitější otázky, které je třeba řešit před otevřením obchodu, řadíme například: kde obchod bude, kdo v něm bude pracovat, z čeho budeme obchod financovat, z čeho budeme zaměstnance financovat, jaký typ

obchodu otevřít atd. Zodpovězením těchto otázek bude navrženo řešení pro otevření obchodu v obci Málkov.

5.2.1 Výběr vhodné formy distribuce obchodu v Málkově

V otázce, jaký typ distribuce obchodu by respondenti v obci preferovali, byla nejčastější odpovědí samoobslužná prodejna, což je asi nejčastější forma obchodních řetězců. Respondent si sám v klidu nakoupí vše co potřebuje a jde zaplatit k pokladně. Samoobslužné obchody mohou mít různou nabídku sortimentu, od základních potravin, které tvoří největší část nabídky těchto obchodů, až po základní lidské potřeby, které jsou dostupné v jednoduché nabídce. Na každodenní nákupy běžných potravin je tedy samoobslužný obchod ideální distribucí. Vhodný sortiment je základ obchodu. Pokud by obchod nabízel produkty, které občané nevyhledávají, obchod by nenavštěvovali, tvořily by se skladové zásoby, produkty by byly po expiraci a obchod by neměl žádný obrat. Samoobslužný obchod v Málkově by proto měl nabízet jen to, co obyvatelé budou poptávat.

Druhou nejžádanější formou distribuce obchodu dle respondentů v obci byla pultová prodejna. Obyvatelé by tedy přišli do obchodu a hlásili by prodávajícímu, co poptávají. Ten či ta by mu zboží přinesli a namarkovali. Nabídka sortimentu této distribuce může být stejná jako u samoobslužných prodejen. Většinou bývá nabídka sortimentu menší a prodejny tak nabízejí opravdu jen základní potraviny a pouze vybrané druhy zboží základních potřeb.

Poslední žádanou distribucí by byla bezobslužná prodejna. Tyto prodejny jsou novým „fenomémem“ mezi obchodními řetězci. Prodejna funguje bez obsluhy buď celý den 24 hodin v týdnu, anebo přes den jako obyčejná samoobslužná prodejna a po zavírací době jako bezobslužná. Více o bezobslužných prodejnách v kapitole 3.3.2. Sortiment těchto prodejen je taktéž totožný s předešlými dvěma distribucemi.

Pokud bychom tedy výběr prodejny chtěli posuzovat dle nabídky sortimentu, je teoreticky jedno, kterou z forem distribucí prodeje vybereme. Všechny nám totiž mohou nabídnout to samé zboží.

5.2.2 Výběr ideálního prostoru pro obchod

Stejně jako nabídka sortimentu, která může být stejná ve všech formách distribuce, jež byly respondenty vybrány, tak i výběr vhodného prostoru může být pro všechny tři formy shodný. Pouze u pultové prodejny by bylo možné mít o pár m² menší prostor na rozdíl od zbývajících dvou. Samoobslužné prodejny musí být dostatečně velké, aby se zde lidé mohli

pohodlně pohybovat, nemuseli čekat frontu před obchodem a mohli si tak vybírat zboží, které potřebují. Prodejna musí obsahovat dostatek místa na sklad, zázemí s toaletou pro prodávající, pokladnu a regály se zbožím. Pultová prodejna potřebuje ke svému fungování prodejní pult, regály za pultem, menší sklad a zázemí prodávajících. Pokud obce bojují s nedostatkem místa pro jejich obchůdek, bude pro ně nejlepší variantou právě pultový prodej zboží. Bezobslužná prodejna potřebuje ke svému správnému fungování to samé jako samoobslužný obchod, s rozdílem, že navíc potřebuje místo pro samoobslužnou pokladnu. Důvodem jsou návštěvy obyvatel mimo otevírací dobu, kdy je přítomný prodávající. Nakupující si musí nakoupit a namarkovat potraviny sám za pomoci samoobslužné kasy, která také zabere nějaké místo. Dalo by se tedy říct, že bezobslužná prodejna zabere nejvíce plochy k jejímu fungování.

5.2.3 Lidské zdroje

Nákladová položka čerpající poměrně velkou část výdajů obchodů, je obsluha obchodu. Prodavač/ka musí pracovat jak v samoobslužné a pultové prodejně tak i v bezobslužné prodejně, která nefunguje jako samoobslužná 24 hodin denně, ale pouze mimo otevírací dobu. Během doby, kdy je obchod otevřen, je v obchodě i prodávající, který za svou službu musí být odměněn. Pokud je však prodejna plně bezobslužná, může obec na výdajích na výplatu zaměstnance plně ušetřit. Tento aspekt ale není tak výhodný, jak vypadá. Zatímco se ušetří na výplatě zaměstnance, utratí se mnohem více financí za energie. Výdaje za elektřinu jsou za měsíc větší, z důvodu větší spotřeby na osvětlení a neustále aktivní samoobslužné pokladně.

Při výběru typu prodejny by se mělo zastupitelstvo řídit právě preferencemi obyvatel. Aby se docílilo co největší návštěvnosti a uplatnění obchodu. Výběr typu prodejny z těch, co respondenti volili nejvíce, je tedy poměrně irelevantní, jelikož všechny tyto typy mají podobné provozní podmínky, vynaložené výdaje, sortiment a potřebnou plochu k fungování prodejny.

5.3 Odhadované náklady na zprovoznění a provoz

Odhadované náklady samoobsluhy

Samoobsluha by ke svému správnému fungování zprvu potřebovala investici do nákupu pokladny, regálů, mrazáků, osvětlení, nákupních košíků a lednic. Provozní měsíční náklady tohoto typu prodejny by tvořily, náklady na výplaty prodavaček, poplatky za energie, poplatky za připojení k internetu a telefonní služby, zásobování novým zbožím a potravinami, poplatky za dopravu zboží...

Odhadované náklady pultové prodejny

Pultová prodejna, která by se vyskytovala v přízemí budovy obecního úřadu, ke svému fungování potřebuje pult s pokladnou, na který pokladní pokládá zboží, jež zákazník žádá. Následně ho markuje, dále pak je potřeba několik regálů postavených za pultem, lednice, mrazák a osvětlení. Provozní měsíční náklady se teoreticky skládají ze stejných položek jako měsíční náklady na provoz samoobsluhy.

Odhadované náklady na provoz bezobslužné prodejny

Do zprovoznění bezobslužné prodejny v obci, bude zapotřebí investovat zprvu poměrně větší část finančních prostředků, než bylo třeba u předchozích dvou typů prodejen. Vybudování takové to prodejny je mnohem nákladnější, hlavně kvůli automatizaci celého objektu. Lidé by do prodejny vstupovali za pomoci přiložení kódu, kde mají ověřenou svou identitu ke čtecímu zařízení. Vstoupí přes automaticky otevírané dveře. Sami si nakoupí, co potřebují a zaplatí u samoobslužného platebního kiosku. Vstupní náklady by tedy byly vysoké z důvodu nákupu těchto automatizovaných zařízení, které musí prodejna pro její chod mít. Provozní měsíční náklady pak budou čítat poplatky obdobné jaké u předchozích dvou prodejen s výjimkou poplatků za prodávající. Na rozdíl od samoobsluhy a pultové prodejny, zde nemusí být prodavačka celou pracovní dobu. Dostačujícím by bylo, kdyby prodávající dorazil pouze několik dní v týdnu, na doplnění zboží do regálu a úklid prodejny. Obec by tímto ušetřila nějaké finanční prostředky.

5.4 Vlastní návrh řešení

V Málkově by měla být vystavena samoobsluha s nabídkou základních potravin a nějakého menšího množství nejzákladnějšího sortimentu se zbožím základních potřeb. Například základní sortiment drogistického zboží či potravin pro zvířata. Výběr sortimentu by měl být takový, aby se zboží v prodejně co nejrychleji otáčelo a nedělali se dlouhodobé zásoby, které by mohly vést ke vzniku zbytečných nákladů, jako jsou například škody vzniklé expirací produktů. Obchůdek by byl provozován obcí. Ideální otevírací doba by byla od pondělí do soboty. Přes týden by mohla mít prodejna střídavou otevírací dobu. V pondělí, středu a pátek by byla otevřeno od 6:30 do 17:00, v úterý a ve čtvrtek pak od 13:00 do 17:00. A v sobotu od 7:00 do 12:30. V neděli by byla prodejna zavřena, jelikož lidé si mohou nakoupit na celý víkend v sobotu a v neděli je pak zbytečné obchod otevírat pro pár jedinců. Většina obchodů v malých obcích mívá v neděli zavřeno. Jelikož celková otevírací doba by činila pouhých necelých 50 hodin, byla by práce vyhovující pro dva zkrácené úvazky. Obec by tedy přijala na pracovní pozici dva prodávající, kteří by se sami mezi sebou domlouvali, jaké dny nebo hodiny kdo bude prodávat, aby práce byla co nejflexibilnější, a rychleji se tak zaměstnanci na pracovní pozici najali.

Prodejnu by bylo nejvhodnější otevřít na pozemku, který obci již patří. V tomto případě by v úvahu přicházela místnost v přízemí budovy obecního úřadu. Budova se rozprostírá u autobusové zastávky ve středu obce, umístění budovy je tedy ideální. Po finanční stránce by se tedy ušetřilo velmi značné množství peněz využitím vlastních prostor k otevření obchodu na místo nákupu či pronájmu vhodné nemovitosti. Velikostí je dostačující pro všechny potřeby samoobsluhy. Plocha je dostatečně velká pro regálové uličky, pokladnu, sklad i zázemí prodáváčů. Zároveň obec nic neutratí za pronájem či koupi nemovitosti vhodné pro prodejnu, jelikož bude využívat svoje vlastní zdroje.

Obec svým počtem obyvatel splňuje podmínky pro uplatnění dotace „Obchůdek 2021+“. Tento dotační program založilo ministerstvo průmyslu a obchodu v roce 2021. Úkolem tohoto programu je pomáhat vzniku obchodům v obcích do 1000 obyvatel, popřípadě v obcích do 3000 obyvatel. A i v tomto roce se podařilo zajistit finanční prostředky pro uskutečnění další výzvy tohoto programu. Tento rok mohou činit finanční prostředky pro kraj 3 800 000 Kč a prodejna v obci pak může získat až 130 tisíc korun. Žádost podává kraj prostřednictvím AIS MPO. Tyto finanční prostředky poté může obec využít na podporované provozní výdaje jako jsou: výdaje na zaměstnance, nájem, energie,

osvětlení, připojení k internetu, poplatků za platební terminál a výdaje na pořízení drobného neinvestičního majetku. Dotace lze pobírat jak na samoobslužné, pultové tak i bezobslužné prodejny.⁴⁵

Respondenti v obci nevyžadovali pouze prodejnu smíšeného zboží, ale také další obchodní služby. Byla by určitě škoda jejich návrhům nevyhovět, když je v dnešní době možné, aby obchody nabízely více služeb najednou. V menších obcích a vesnicích je stále populárnější nabízet sortiment svého klasického obsahu a navíc se spojit s další firmou, která nabízí například nějaké jiné typy služeb. Ty by mohli být distribuovány dál ve své prodejně. Tyto prodejny jsou označovány jako víceúčelové. Často můžeme vidět, jak například v prodejnách COOP funguje zároveň také služba České pošty, a to Pošta Partner. Lidé si v prodejně poté mohou například podat složenky, vyzvednout dopisy, nebo si také přebrat důchod. Dalším příkladem jsou také trafiky. Ty fungují klasicky jako trafiky, ale zároveň spolupracují například s firmou PPL nebo Zásilkovna. Zde si pak lidé mohou vyzvedávat a podávat své balíčky. Přesně tato víceúčelová forma prodeje, by byla vhodná pro obec Málkov. Protože, jak již bylo několikrát řečeno, obyvatelé by v obci potřebovali nejen prodejnu smíšeného zboží, ale i mnohem více obchodních služeb viz graf č.12. Návrhem by tedy byla prodejna smíšeného zboží formou samoobslužného obchodu, spojená s výdejním místem zásilkové služby. Tyto dvě služby si respondenti žádali nejvíce.

---

⁴⁵ „Obchůdek 2021 plus.“ *Obchůdek 2021 plus* [online] [cit. 2024-2-19]. Dostupné z: <https://www.obchudek2021plus.cz/>.

6 Závěr

Na začátku této bakalářské práce byly vymezeny teoretické pojmy, které se týkají hlavního zaměření této práce. Definovány byly pojmy jako venkov, venkovský prostor, venkovská obec, obecní úřad, rozpočet obce. Dále pak pojmy zaměřené na hlavní problematiku této práce jako jsou: maloobchodní prodej, druhy maloobchodních prodejen, bezobslužná prodejna, dotace či dotační program Obchůdek. Následovala část praktická.

V části praktické bylo zprvu obeznámení s danou venkovskou obcí Málkov. Byla definována poloha, obyvatelstvo, historie a vybavenost této malé obce. Občané Málkov napomohli pomocí dotazníkového šetření ke zjištění problematiky v obci. Výzkumné řešení probíhalo technikou obcházení obyvatel v jeden den a rozdávání dotazníků všem v domácnosti co splňovali danou věkovou kategorii, tedy 18 let věku.

Jako hlavní cíl tohoto výzkumu byla absence obchodní služby s potravinami v obci a její vliv na kvalitu žití v obci. Respondenti zodpovídali např. na otázky typu jak často nakupují, jestli by obchod v obci využívali či kde nakupují. Výsledku tohoto výzkumu jsou zaznamenány pomocí grafů či tabulek ve 4. kapitole této práce. Výsledná data jsou poté shrnuta v kapitole 5, taktéž s vlastním návrhem řešení a diskusí.

Z výsledků je patrné, že lidé by v obci obchůdek chtěli a plně by ho využívali a navštěvovali. Avšak i přesto se je více jak $\frac{3}{4}$ obyvatel v obci spokojena se způsobem žití. Respondenti taktéž uváděli jiné obchodní služby, které by v obci uvítali. Mezi něž patří z největší části výdejní místo zásilkové služby, jejíž využití bylo navrženo v kapitole Vlastní návrh řešení.

V této bakalářské práci došlo k naplnění všech dílčích cílů, jejichž hlavním cílem bylo zajistit návrh řešení problému, který se v obci vyskytuje. Celá práce včetně výsledků výzkumu, bude poskytnuta paní starostce Lucii Klepáčové jako podklad pro možný rozvoj obce právě v této oblasti.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní zdroje

Burstiner, I. *Základy maloobchodního podnikání*. Praha: Victoria Publishing, 1994, ISBN 80-85605-55-4

Čebišová, T. *Obec – postavení, správa, činnost*. Praha, 1996, ISBN 80-85866-19-6

Čechurová. *Základní problémy studia moderních a soudobých dějin*. 2014, ISBN 978-80-7422-309-9

Čmejrek J.: *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha, 2008, ISBN: 80-87197-00-3

Kopecný, M. *Základy obecního práva*. Praha: Codex Bohemia, 1998, ISBN 80-85963-73-6

Koudelka Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, 2007, ISBN 978-80-7201-665-5

Kučera Z., Kudlová S.: *Vnímání venkova, Sborník příspěvků Venkov je náš svět*. Český Krumlov 2006, str. 408-411, ISBN 978-80-213-1851-9

Linhart, J., A. Vodáková, P. Klener. 1996. *Velký sociologický slovník*. in Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. Str 1380, ISBN 80-7184-311-3

Majerová V. *Český venkov 2008 (Proměny venkova)*. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008, ISBN 978-80-213-1991-0

Marková, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha 2000, ISBN 80-86199-23-1

Peková, J. *Hospodaření obcí a rozpočet*. 1997. Praha, ISBN 80-85963-34-5

Peková J., Pilný J., Jetmar M., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008, ISBN 978-80-7357-351-5

Pražská. *Retail management*. 2. přeprac. vyd. Praha, 2006, ISBN 80-7261-059-7

Rektořík, J. *Jak řídit kraj, město, obec rukověť územní samosprávy II. díl. Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. Brno: Masarykova universita, 2002, ISBN 80-210-2955-2

Růžička Jiří. *Kronika obce Málkov I. díl*, Litvínov, 1974

Růžička Jiří. *Kronika obce Málkov II. díl*, 1984

Slepička A.: *Venkov a/nebo město, Lidé/sídla/krajina*. nakladatelství Svoboda Praha, 1981, ISBN: 25-138-81

Votrubec C. *Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě*. Praha: Academia, 1980, ISBN: 21-016-80

7.2 Internetové zdroje

Bezobslužné prodejny. Contio. [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: <https://www.contio.cz/>

Dotační program Obchůdek 2021 [online], [cit. 2023-8-15]

Dostupné z: www.obchudek2021plus.cz

Hadravová, Z. *Obchodně provozní jednotky vysokoškolská příručka pro studenty fakulty obchodní Vysoké školy ekonomické studijního oboru ekonomiky vnitřního obchodu*. 1985. Praha. [cit. 2023-8-15]

Dostupné z: <https://ndk.cz/>

Obecní symboly Málkova, Registr komunálních symbolů [online], [cit. 2023-9-28]

Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/2091>

O obci Málkov. <http://www.obecmalkov.cz/> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: <http://www.obecmalkov.cz/o-obci/ds-50/p1=52>

<http://www.obecmalkov.cz/symboly-obce-malkov/d-1026/p1=1058>

Počet obyvatel Málkov. <https://www.risy.cz> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/uzemi/534218-malkov>

Počet obyvatel Málkov. <https://czso.cz/> [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/2102_so_orp_beroun

Podmínky k otevření prodejny. <https://www.eurostock.cz/> [online], [cit. 2023-8-15]

Dostupné z: <https://www.eurostock.cz/co-je-treba-k-otevreni-kamenne-prodejny/>

Přenesená působnost obce. „Rok v obci – přenesená působnost." *Rok v obci* [online] [cit. 2023-7-31]

Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/34--prenesena-pusobnost-obce/>

RNDr. Perlín Radim: Venkov, typologie venkovského prostoru [online], [cit. 2023-8-24]

Dostupné z: https://geografie.cz/media/pdf/geo_2010115020161.pdf

Rozpočet obce. „Rukověť starosty – rozpočet obce." *Rok v obci* [online], [cit. 2023-7-31]

Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>.

Samostatná působnost obce „Rukověť starosty - samostatná působnost." *Rok v obci* [online], [cit. 2023-7-31]

Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/33-samostatna-pusobnost-obce/>.

Tabulka počtu členů zastupitelstva

Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/36-zastupitelstvo-%E2%80%93-vrcholny-organ-obce/>

Vrch Lejškov

Dostupné z: <https://egeon.cz/cile/698/lejskov?c=1114>,
<https://www.brdy.info/kapitoly/klonk.php>

Zákon č. 1/1993 Ústava České republiky, [online], [cit. 2023-8-24]

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, [online], [cit. 2023-8-24]

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

§ 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. [online], [cit. 2023-9-29]

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128#cast1>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Štola na vrchu Lejškov.....	33
Obrázek 2: Pohled na Lejškov, po levé straně Málkov.....	33
Obrázek 3: Satelitní snímek obce Málkov.....	34
Obrázek 4: Letecký pohled na Málkov.....	34
Obrázek 5: Obecní znak obce Málkov.....	35
Obrázek 6: Obecní vlajka obce Málkov.....	35
Obrázek 7: Pohled na budovu obecního úřadu.....	39

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení vesnic dle počtu domů.....	16
Tabulka 2: Počet členů zastupitelstva dle počtu obyvatel obce.....	18
Tabulka 3: Struktura obyvatelstva Málkova v roce 2022.....	38
Tabulka 4: Úměrnost spokojenosti žití v obci na věku respondentů.....	46
Tabulka 5: Počet nákupů obyvatel Málkov v závislosti na věkové kategorii.....	47

8.3 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj obyvatelstva mezi roky 1971-2022.....	37
Graf 2: Vývoj obyvatelstva mezi roky 2018-2022.....	38
Graf 3: Pohlaví.....	42
Graf 4: Věk respondentů.....	43
Graf 5: Délka žití obyvatel v obci.....	44
Graf 6: Důvody pobytu v obci.....	44
Graf 7: Spokojenost obyvatel v obci.....	45
Graf 8: Četnost nákupů obyvatel Málkova.....	47
Graf 9: Ochota návštěvnosti potenciálního obchodu v Málkově.....	48
Graf 10: Využívání různých druhů nákupů respondenty.....	49
Graf 11: Preferovaný typ obchodu obyvateli.....	50
Graf 12: Využívání obchodních služeb v obci, pokud by byly provozovány v obci.....	51

8.4 Seznam použitých zkratk

AIS MPO – Agendový informační systém Ministerstva průmyslu a obchodu

9.2 Dotazník této bakalářské práce

Názory obyvatel Málkov

Vážení občané,

Ráda bych Vás tímto požádala o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník slouží jako podklad pro mou bakalářskou práci na téma „Rozvoj vybrané venkovské obce“. Poskytnuté údaje budou použity pro vyhodnocení mého průzkumu. Dotazník je anonymní a jeho vyplnění nezabere více jak 10 minut. Vámi zvolené číslo odpovědi prosím zakroužkujte.

Předem Vám děkuji za odpověď a čas strávený nad tímto dotazníkem.

Vendula Krejčová, studentka České zemědělské univerzity v Praze.

1) Jak jste spokojen/a s životem v Málkově?

1. Velmi spokojen/a
2. Spíše spokojen/a
3. Ani spokojen/a, ani nespokojen/a
4. Spíše nespokojen/a
5. Velmi nespokojen/a

2) Jak často obvykle nakupujete potraviny?

1. Více než 5x za týden
2. 2x – 4x týdně
3. 1x týdně
4. Méně často

3) Jak využíváte tyto formy obchodu nebo formy nakupování pro nákup běžných potravin? (zakroužkujte u každé oblasti jedno číslo vyhovující vaší odpovědi: 1- pravidelně, 2- příležitostně, 3- výjimečně, 4- vůbec)

Supermarket/hypermarket	1	2	3	4
Samoobsluha/menší obchod	1	2	3	4
Specializované prodejny	1	2	3	4
Dodávkové služby (Rohlík atd.)	1	2	3	4
Nakupuje mi někdo jiný	1	2	3	4
Jiný způsob (uveďte)	1	2	3	4

4) Navštěvoval/a byste obchůdek, kdyby byl v obci Málkov vybudován?

1. Ano
2. Spíše ano
3. Nevím, podle toho, co by nabízel
4. Spíše ne
5. Ne

5) Jaký typ prodejny by byl Vámi podporován?

1. Pultová prodejna
2. Samoobslužná prodejna
3. Bezobslužná prodejnu
4. Diskontní prodejnu
5. Pojízdna prodejna
6. Rozvážková služba

6) Využíval/a byste tyto služby, pokud by byly v obci poskytovány?

(zakroužkujte u každé oblasti jedno číslo vyhovující vaší odpovědi: 1- Ano, 2- Spíše ano, 3- Spíše ne, 4- Určitě ne, 5- Nevím nemohu posoudit)

Výdejní místo zásilkové služby	1	2	3	4	5
Kiosek či malá hospůdka	1	2	3	4	5
Kavárna či občerstvení	1	2	3	4	5
Prodejna smíšeného zboží	1	2	3	4	5
Zásilkový box	1	2	3	4	5
Pošta/Poštovní služby	1	2	3	4	5
Jiný návrh (uveďte)	1	2	3	4	5

7) Kolik je Vám let?

1. 18-35
2. 36-60
3. 61 a více

8) Jaké je Vaše pohlaví?

1. Žena
2. Muž

9) Jak dlouho žijete v obci Málkov?

1. Méně než 5 let
2. 5-10 let
3. 11-30 let
4. Více než 30

10) Co Vás vedlo k nastěhování se do obce Málkov?

1. Nic, žiji tu od narození
2. Rodinné důvody
3. Je to klidná lokalita
4. Mám to blízko do práce
5. Chtěl/a sem žít na vesnici
6. Jiný důvod (uveďte) .....

Závěrem Vám ještě jednou děkuji za čas, který jste využili k vyplnění tohoto dotazníku a poskytli tak potřebná data k dokončení mé bakalářské práce.

Krejčová Vendula